Přeloučský ROŠT

listopad 2023

11

Zpravodaj pro občany Přeloučska | www.mestoprelouc.cz | 10 Kč

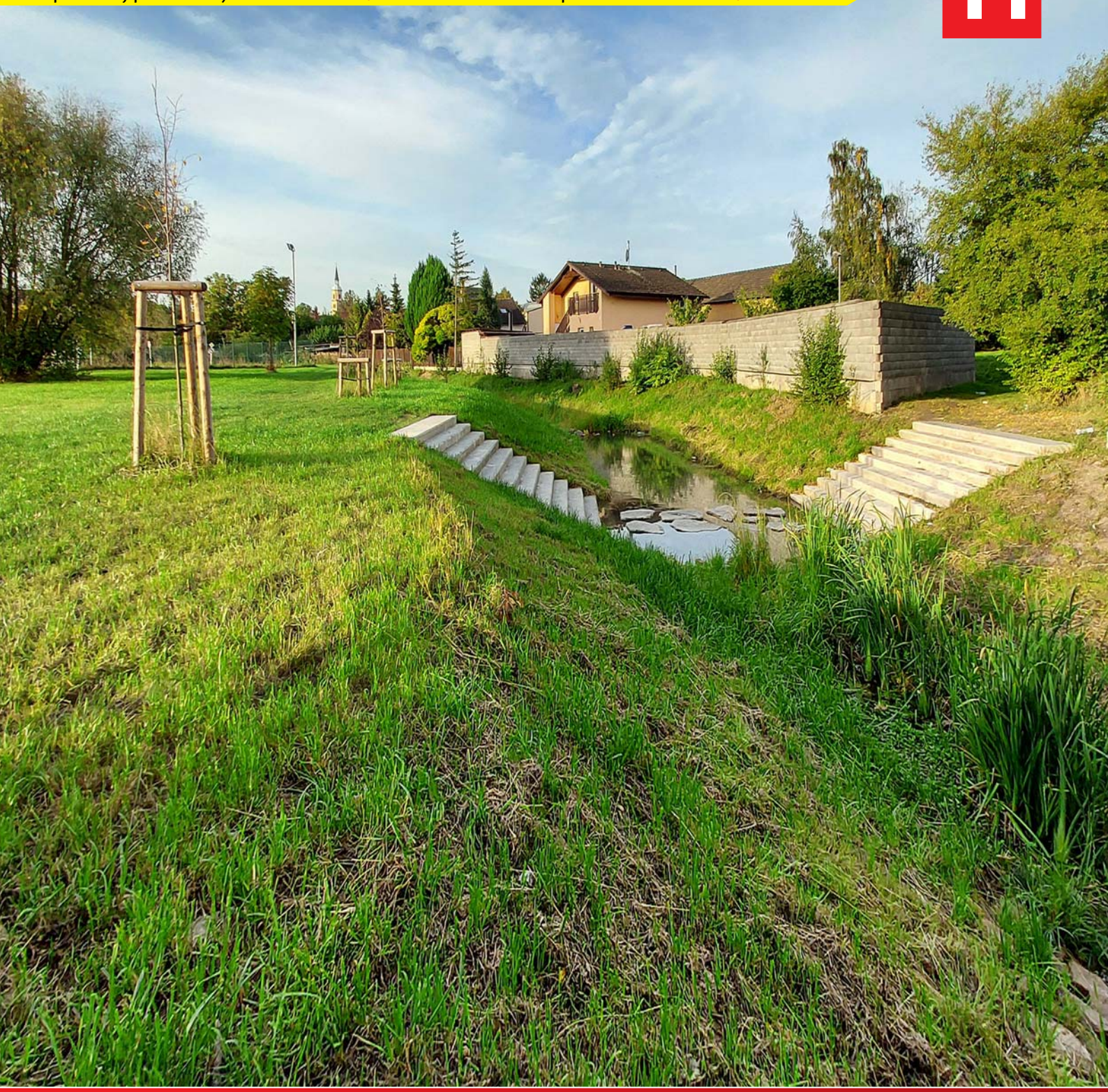

Aktuality a zajímavosti z našeho města

. . . čtěte na **str. 4–6**

Vítání občánků

. . . naleznete na **str. 11**

Vzpomínky na významné občany Přelouče

. . . čtěte na **str. 13–14**

KULTURNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM MĚSTA PŘELOUČE VÁS ZVE

PŘIPRAVUJEME NA PODZIM

16.11.	ZDENĚK IZER - V NOVÉM POŘADU "VYNDAVACÍ ZAS TAM DACÍ" VYPRODÁNO	280,-/260,-
20.11.	L. FILIPOVÁ - KONCERT	490,-
1.12.	KEKS - KONCERT	350,-
7.12.	VÁCLAV VYDRA - TALKSHOW	250,-/230,-
14.12.	LORDI - DIVADEL. KOMEDIE	590,-

REZERVACE A PŘEDPRODEJ:WWW.KICMP.CZ

PŘIPRAVUJEME NA PODZIM

KULTURNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM MĚSTA PŘELOUČE
POŘÁDÁ DIVADELNÍ POHÁDKU
NA KOLE, PŘES POLE
ÚČINKUJE DIVADÉLKO KŮZLE
KINO PŘELOUČ
NEDĚLE 12. LISTOPADU 2023 V 15 HODIN
VSTUP 100 KČ
REZERVACE A PŘEDPRODEJ: WWW.KICMP.CZ

KULTURNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM MĚSTA PŘELOUČE
POŘÁDÁ CESTOPISNOU PŘEDNÁŠKU
SANTIAGO DE COMPOSTELA
PŘEDNÁŠÍ ING. TEREZA KOŠNAŘOVÁ
OBČANSKÁ ZÁLOŽNA PŘELOUČ
14. LISTOPAD 2023 V 18 HOD.
VSTUP 50 KČ

Kulturní a informační centrum města Přelouče pořádá
závěrečný ples absolventů tanečních kurzů 2023
VĚNEČEK
24.11. 2023 V 18 HOD. - KURZ A
25.11. 2023 V 18 HOD. - KURZ B
OBČ. ZÁLOŽNA PŘELOUČ

KULTURNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM MĚSTA PŘELOUČE
POŘÁDÁ PŘEDNÁŠKU
MALÍŘ JOSEF VOJTĚCH HELLICH
(1807 - 1880)
RODÁK Z CHOLTIC A AUTOR PORTRÉTU BOŽENY NĚMCOVÉ
PŘEDNÁŠÍ PhDr. MICHAEL ZACHAŘ
OBČANSKÁ ZÁLOŽNA PŘELOUČ
28. LISTOPAD 2023 V 18 HOD.
VSTUP 50 KČ

KULTURNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM MĚSTA PŘELOUČE
POŘÁDÁ PŘÍRODOPISNOU PŘEDNÁŠKU
PAVOUCI NA PARDUBICKU A PŘELOUČSKU
PŘEDNÁŠÍ Mgr. JAN DOLANSKÝ
OBČANSKÁ ZÁLOŽNA PŘELOUČ
5. PROSINEC 2023 V 18 HOD.
VSTUP 50 KČ

KULTURNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM MĚSTA PŘELOUČE
PŘIJME POŘADATELE
NA DOHODU O PROVEDENÍ PRÁCE
INFORMACE NA TEL.Č.: 776 540 545
e-mail: ks@ksmp.cz

PŘEDPRODEJ VSTUPENEK
V SYSTÉMU
TICKETPORTAL
KANCELÁŘ KULTURNÍHO A INFORMAČNÍHO CENTRA MĚSTA PŘELOUČE
MASARYKOVO NÁMĚSTÍ PŘELOUČ
TEL.: 466 672 259

Rada města

Dne 2. 10. 2023 se konala 25. schůze Rady města Přelouče a na programu jednání bylo schválení Dodatku č. 1 Smlouvy o dílo na realizaci veřejné zakázky „Oprava podlahy v suterénu Sokolovny" s dodavatelem Michal Horák, Choltice se zvýšením ceny o 43 190,80 Kč bez DPH. Radní doporučili zastupitelstvu města schválit aktualizaci Programu rozvoje obce Města Přelouč pro období 2023–2029. Dále se také schválila výzva k podání nabídky a prokázání kvalifikace – zadávací dokumentaci a znění smlouvy o dílo k veřejné zakázce „Cyklostezka Přelouč – Klenovka" a výzva k podání nabídky a prokázání kvalifikace – zadávací dokumentaci a znění smlouvy o dílo k veřejné zakázce „Chodníky podél ulice Havlíčkova, Přelouč". Na vědomí rada vzala závěry z jednání dne 7. 9. 2023 na Krajském úřadě Pardubického kraje k přístavbě budovy Základní školy Smetanova ve Školní ulici č.p. 1510 v Přelouči, uvedené v zápise z tohoto jednání, který byl přílohou zprávy pro schůzi rady města a doporučila zastupitelstvu města schválit zafinancování aktualizace studie úprav zeleně GYGR a ZŠ Smetanova a souhlasit s budoucím převzetím a směnou pozemků mezi městem Přelouč a Pardubickým krajem. Také se odsouhlasil požadavek příspěvkové organizace Základní umělecká škola Přelouč zakoupit hudební nástroj pianino Petrof v celkové hodnotě 189 000,00 Kč. Majetek bude pořízen z fondu investic této příspěvkové organizace. Rada schválila nájem optických vláken z komorové šachty u č.p. 1234 do objektu v ul. Sluneční č.p. 1414 (4 vlákna) a z komorové šachty u č.p. 1234 do komorové šachty v ul. Sportovní (2 vlákna) společnosti Tlapnet s.r.o. a Rada města Přelouče na této schůzi zrušila výběrové řízení k obsazení pracovního místa ředitele/ředitelky Technických služeb města Přelouče.

Dne 16. 10. 2023 se konala 26. schůze Rady města Přelouče a mimo jiné na programu jednání bylo doporučení zastupitelstvu města schválit rozpočtové opatření č. 5 rozpočtu města na rok 2023, schválení Dohody o ukončení příkazní smlouvy, uzavíranou mezi městem Přelouč a „SDRUŽENÍM REALSTAV a BMS – Švarcava – TD" Mladá Boleslav z důvodu dřívějšího termínu dokončení akce „Revitalizace Švarcavy (ř. km 0,200 – 0,723)", dále také Dodatek č. 1 Smlouvy o dílo na realizaci veřejné zakázky „Úprava tří stávajících kluboven v objektu školní jídelny na vyučující třídy" s dodavatelem STAVER Luže s.r.o. Luže, se snížením ceny o 420 673,33 Kč bez DPH. Dalšími body jednání bylo například zřízení věcného břemene, zápis OV Mělice ze dne 8. 10. 2023, zápis KMS Tupesy ze dne 10. 10. 2023, zápis OV Klenovka ze dne 1. 10. 2023, také například se schválil nákup osobního automobilu pro potřeby Městského úřadu se společností AUTO KP PLUS s. r.o. Liberec. Vypověděla se veřejnoprávní smlouva č. 1/2012/VPS na úseku měření rychlosti vozidel s obcí Bezděkov, dále č. 6/2009/VPS s obcí Valy, č. 7/2009/ /VPS s městysem Choltice a č. 8/2009/VPS s obcí Sopřeč. Rada vyhlásila nové výběrové řízení na pracovní místo ředitele/ředitelky Technických služeb města Přelouče, schválil se plán zimní údržby místních komunikací v Přelouči a místních částech na zimní období 2023–2024 jako opatření města v samostatné působnosti. Radní vzali také na vědomí přehled množství uloženého komunálního odpadu na skládku ze 3. čtvrtletí 2023 pro uplatnění třídící slevy. Na závěr této rady se schválil starostou navržený program připravovaného VI. zasedání Zastupitelstva města Přelouče, konaného dne 24. 10. 2023.

Jediným bodem **27. schůze Rady města Přelouče, která se konala dne 24. 10. 2023** byla žádost organizace OREL Přelouč na rekonstrukci Orlovny v Přelouči s cílem vybudování moderního zázemí malého sportovního sálu pro sportující veřejnost všech věkových kategorií. Rada po projednání vyjádřila podporu tomuto projektu.

Zastupitelstvo města

VI. zasedání Zastupitelstva města Přelouče se konalo dne 24. 10. 2023 a projednala se na úvod zpráva o činnosti rady města v období mezi V. a VI. zasedáním zastupitelstva města, kterou přednesl starosta Přelouče Martin Šmíd, dále se na vědomí vzaly návrhy a stanoviska z jednání majetkového výboru ze dne 16. 10. 2023 a finančního výboru ze dne 18. 10. 2023, návrhy a stanoviska OV Mělice dle zápisu ze dne 8. 10. 2023 a OV Klenovka dle zápisu ze dne 3. 9. 2023 a 1. 10. 2023. Projednaly se majetkové převody, zastupitelé odsouhlasili všechny čtyři body v rámci projektu přístavby budovy Základní školy Smetanova č.p. 1509 ve Školní ulici č.p. 1510 v Přelouči. Zastupitelstvo dále schválilo aktualizaci dokumentu „Program rozvoje obce – Město Přelouč" na období 2023 – 2029. Jedním z bodů programu byl také převod spoluvlastnických podílů na bytových jednotkách BD Přelouč – Jana Dítěte 1562, BD Přelouč – Jana Dítěte 1563 a BD Riegrova – Přelouč. Zastupitelé také schválili změnu termínu zahájení pořízení Změny č. 5 územního plánu Přelouč, a to z roku 2023 na rok 2024.

Všechna usnesení z rady a zastupitelstva města naleznete na stránkách města.

Text: **MG**

Starosta města Martin Šmíd převzal symbolicky sletovou štafetu od přeloučských sokolů

Ve středu 4. října 2023 v odpoledních hodinách přivítal ve své kanceláři starosta Přelouče Martin Šmíd zástupce malých přeloučských sokolů, kteří mu přinesli sletovou štafetu a symbolicky tak zahájili sletový rok také v našem městě.

Ve všech koutech naší republiky se začínají nacvičovat skladby na XVII. VŠESOKOLSKÝ SLET. Je to velká kulturně sportovní událost, která se děje jednou za šest let. Začne 30. června a vyvrcholí předvedením hromadných skladeb 4. a 5. července 2024 v pražském Edenu.

T.J. SOKOL PŘELOUČ se této akce zúčastní tentokrát v hojném počtu. Gymnastky budu nacvičovat skladby FITNESS a ČARODĚJKY, mladší žactvo má skladbu SOKOLHRANÍ, dorostenky a mladší ženy si vybraly skladbu LEPORELO, ty starší vystoupí ve skladbě JDI ZA ŠTĚSTÍM a jedna V ROCKOVÉ SYMFONII.

ODHODLÁNÍ – VYTRVALOST – VÍRA

„Jsme odhodláni vytrvat v nácviku několik měsíců a věříme, že to zvládneme a staneme se součástí velkých celků, společných vystoupení, která diváky nadchnou, budou se jim líbit a odmění nás velkým potleskem".

Toto odhodlání přednesli sokolové starostovi města, který jim na oplátku popřál mnoho sil a vytrvalosti při nácviku skladeb. **MG**

Výsledky celorepublikové soutěže O nejlepší knihovnu roku 2023

Ředitelka Městské knihovny Přelouč Ladislava Hývlová a Eva Fundová přijaly pozvání dne 12. 10. do Zrcadlové kaple pražského Klementina, kde Národní knihovna ČR a ministr kultury vyhlašovali výsledky soutěže O nejlepší knihovnu roku 2023. Jak jsme vás již informovali, naše knihovna byla vybrána mezi 8 nejlepších městských knihoven roku 2023. Vítězem se stala kompletně zrekonstruovaná Městská knihovna Kutná Hora.

„Ze srdce jsme přáli výhru našim kolegům z Kutné Hory. Jejich zřizovatel vidí péči o kulturní vyžití svých občanů jako jednu z hlavních priorit své práce a město Kutná Hora nechalo i v této nelehké době pro knihovnu zrekonstruovat budovu bývalé základní školy. Až do nedaleké Kutné Hory pojedete, zajděte se do jejich knihovny podívat. Rozhodně to stojí za to", doporučila všem ředitelka naší knihovny. **MG**

Převzetí grantu Nadace ORLEN Unipetrol

Dne 4. 10. 2023 převzali zástupci města Přelouče jako zřizovatele JSDH Přelouč grant od Nadace ORLEN Unipetrol ve výši 119 790,- Kč na pořízení termokamery. Termokamera bude sloužit JSDH Přelouč pro snadnější likvidaci požárů a skrytých ohnisek, orientaci v zakouřených prostorech, k vyhledávání a záchraně osob v oblasti zasažené požárem a kouřem. Slavnostního převzetí grantu se v areálu firmy ORLEN Unipetrol RPA s.r.o. v Litvínově – Záluží zúčastnili za město Přelouč p. Luděk Novák a p. Ing. Vladislav Kvoch, za JSDH Přelouč její velitel p. Martin Macháček, dále krom jiných za Nadaci ORLEN Unipetrol její ředitelka p. Lucie Pražáková, DiS., místopředsedkyně představenstva ORLEN Unipetrol a.s. p. Katarzyna Woś, MBA, generální ředitel HZS ČR p. generálporučík Ing. Vladimír Vlček Ph.D., MBA, a zástupci 12 vybraných JSDH obcí.

Ing. Vladislav Kvoch, odbor vnitřních věcí

Technohrátky v Přelouči navštívil starosta Martin Šmíd

Gymnázium a grafická střední odborná škola Přelouč uspořádala ve středu 18. 10. 2023 pro 137 žáků z 10 základních škol, kteří se zajímají o obor reprodukční grafik, reprodukční grafik pro média, polygrafie a fotograf TECHNOHRÁTKY 2023. Prvenství v soutěži manuální zručnosti získali žáci ze ZŠ Prodloužená Pardubice – Polabiny, velmi dobrý postřeh ve vědomostním kvízu prokázali žáci ze ZŠ Pardubice – Svítkov. Kuriozitou letošních Technohrátek byla návštěva 17 000 účastníka/účastnice v celé dlouhé historii projektu, kterou byla Laura z 9. ročníku ZŠ Dolní Roveň. Slavnostního zahájení Technohrátek se zúčastnil také starosta našeho města Martin Šmíd. **MG**

Pampeliška

Nový projekt pomoc křehkým seniorům na Přeloučsku

Daniela Stráníková, koordinátorka dobrovolníků pro Domov u fontány v Přelouči, představila ve středu 18. října 2023 ve Vinotéce U Kotýnků nový projekt, který v našem městě začíná působit pod názvem Pampeliška a pomáhá křehkým seniorům a jejich blízkým v tíživé životní situaci.

Tohoto velmi zajímavého a milého setkání se zúčastnili také starosta našeho města Martin Šmíd, Ing. Pavel Šotola, člen rady Pardubického kraje, který je zodpovědný za sociální péči a neziskový sektor v rámci celého kraje, zástupkyně sociálního odboru Městského úřadu v Přelouči, starostové některých obcí z okolí Přelouče, dobrovolníci, kteří v našem městě seniorům pomáhají. Nad celým tímto projektem převzala záštitu Charita Přelouč a Ing. Mgr. Zdenka Kumstýřová. Milými hosty byli také žáci Základní umělecké školy pod vedením paní učitelky Petry Lojínové, kteří zde hostům krásným pěveckým a hudebním doprovodem zpříjemnili toto setkání.

„Křehkým seniorem je osoba ve věku 65+, která je osamocena, nebo je v tíživé finanční situaci nebo je omezena v užívání běžně dostupných služeb s ohledem na své zdraví", prozradila Daniela Stráníková.

„Je to hodně zajímavý a dobrý projekt a jsem rád, že v našem městě je", velice kladně ohodnotil tento způsob pomoci seniorům v Přelouči a okolí starosta Martin Šmíd. Pochvalu a podporu vyjádřil také radní Pardubického kraje Ing. Pavel Šotola.

Rozhodně je to výzva pro širokou veřejnost, abychom nebyli lhostejní ke svým sousedům a osobám, kteří žijí třeba nedaleko nás a nachází se v těžké životní situaci. Pomoct jim můžeme už jenom tím, že na jejich starost a problémy upozorníme. Dobrovolníkům a všem, kteří chtějí pomáhat, jsou dveře v Pampelišce otevřené.

Kontakt: Daniela Stráníková, telefon 739 408 024
E-mail: pampeliskaseniorum@gmail.com,
www.pampeliskaseniorum.cz **MG**

Před 5 lety zmizel z kruhového objezdu u Billy přeloučský znak

Zelený znak našeho města vyrobila na základě vítězné nabídky ve výběrovém řízení přeloučská firma pana Barvínka a instalován byl uprostřed kruhového objezdu u Billy v říjnu 2005 a stal se tak určitě dominantou této křižovatky. Bohužel často působil problémy při přepravě nadměrných nákladů a dalším vážným problémem byl pozemek uvnitř kruhového objezdu, který nepatřil Městu Přelouči. V roce 2018 vlastník pozemku, Ředitelství silnic a dálnic České republiky, Pardubice ohlásilo rozsáhlé stavební úpravy na kruhové křižovatce a tehdejší starostka města Irena Burešová se společně s radními vyjádřili, že by bylo rozumné v rámci stavebních prací raději z plochy rošt odstranit. K odstranění přeloučského znaku došlo v sobotu 17. 11. 2018 bez větších komplikací a doposud je uložený v areálu bývalého kravína směrem na Benešovice. Na webových stránkách města v sekci Život ve městě/Videokronika města naleznete jeden z dílů věnovaný právě odinstalování znaku. V letošním roce 17. 11. je tomu právě pět let, co z kruhového objezdu rošt zmizel. **MG**

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Revitalizace toku Švarcavy, zkapacitnění kanalizace a rekonstrukce mostů v parku pod Občanskou záložnou

V srpnu letošního roku byla dokončena akce Revitalizace Švarcavy (ř. km 0,200 – 0,723), reg. č. p. CZ.05.1.24/0.0/0.0/21_159/0015363.

Cílem projektu bylo zvýšení povodňové průtočnosti zkapacitněním koryta toku Švarcavy v úseku mezi ř.km 0,200 až ř.km 0,723. Zkapacitnění koryta bylo dosaženo rozšířením profilu koryta do přírodě bližší morfologicky, ekologicky a esteticky příznivější podoby. Rekonstrukcí mostků byly odstraněny příčné překážky zhoršující odtokové poměry v místě.

Špatný ekologický stav toku byl umocňován zaústěním z odlehčovacích komor kanalizace, které nárazově znečišťovaly řešený úsek toku. Vybudováním souvisejícího zkapacitnění kanalizace došlo ke zrušení odlehčovacích komor, což bylo zásadní pro zlepšení kvality vody a ekologické hodnoty toku.

Město Přelouč obdrželo na akci dotaci z Operačního programu Životní prostředí ve výši 24,5 mil. Kč. Celkové náklady stavby včetně přípravné fáze celého projektu byly vyčísleny na 30 mil Kč.

Odbor správy majetku, MěÚ Přelouč,
Ing. L. Kubínová

40. ročník taneční soutěže O přeloučskou věž

Již po čtyřicáté se v sobotu 14. 10. 2023 konala v našem městě velká taneční soutěž O přeloučskou věž. Hlavními zakladateli soutěže byli Dana Pavelková a Petr Beneš společně s Martinou Novákovou, Ludmilou Mičianovou a Martou Pšeničkovou. Dalšími pamětníky soutěže jsou také Mária Bořková, Jiří Drábek a Jan Lejhanec. Úvodní slovo patřilo již tradičně Daně Pavelkové, která zavzpomínala na úplně první ročník, který se uskutečnil v roce 1982 a který nebyl v sále Občanské záložny, kam se soutěž přestěhovala o rok později a od té doby zde každoročně taneční páry z celé České republiky v kategoriích od nejmenších tanečníků až po seniory soutěží O přeloučskou věž. Popřát k letošnímu významnému výročí přišel také starosta města Martin Šmíd.

MG

Přelouč navštívilo 17 průvodců z celé ČR

V sobotu 21. 10. 2023 navštívili naše město zástupci Asociace průvodců ČR. Připraven byl pro ně celodenní program. Odborný výklad zajistil Mgr. Matěj Pešta, správce muzejních sbírek a pracovník KICMP. Program začal u vlakového nádraží a výchozím bodem bylo jedno ze zastavení na nové interaktivní naučné stezce Procházka po Přelouči s Františkem Filipovským. Na cestě do centra města se uskutečnilo ještě několik dalších zastávek u historicky a architektonicky zajímavých míst. V obřadním sále Občanské záložny následovala přednáška s promítáním o historii města, odpoledne pokračovalo povídáním o historii perleťářství v Přelouči a prohlídkou budovy Občanské záložny. Posledním bodem exkurze byla návštěva kostela svatého Jakuba. Tečkou celého dne bylo rozloučení u rodného domu Františka Filipovského s pozvánkou na další návštěvu nejen našeho města, ale i okolí.

Petra Válková,
průvodce cestovního ruchu a organizátor programu

Svoz větví

Oznamujeme občanům, že Technické služby města Přelouče provedou svoz větví ořezaných ze stromů a keřů.

Svoz se uskuteční pro:

- **město Přelouč**

v pondělí 6. listopadu 2023

Větve je nutné na tento termín připravit před dům, a to nejdříve víkend před svozem.

- **místní části města Přelouče** (Klenovka, Štěpánov, Lhota, Škudly, Mělice, Lohenice a Tupesy)

v pondělí 13. listopadu 2023

Větve je nutné na tento termín připravit před dům, a to nejdříve víkend před svozem.

Samotný svoz větví bude probíhat od pondělí do pátku v závislosti na jejich množství; větve však musí být před domem již v pondělí, neboť není možné vracet se vícekrát na jedno místo. V případě větví umístěných později bude technickými službami účtován poplatek za odvoz nebo si majitel větví bude muset odvoz zajistit sám. Děkujeme za pochopení.

Přejděte k ARMEX ENERGY a získejte výhodné energie a nyní i čištění komínu zdarma!

Jsme český dodavatel s více než 18letou tradicí a silným finančním zázemím. Díky tomu nabízíme novým i stávajícím zákazníkům výhodné podmínky a **ceny energií výrazně pod státním stropem.**

Úspora na energiích se může pohybovat ve vysokých tisících korun ročně, v závislosti na spotřebě a odběru komodity. Přidejte se mezi desítky tisíc domácností, které již nabídky využily.

Nyní navíc získáte **čištění spalinových cest zdarma** v hodnotě 1 500 Kč.

armexenergy.cz

ZAVOLEJTE SI, KOLIK UŠETŘÍTE
530 300 320

Naskenujte a my Vám zavoláme

Novinky v Městské knihovně Přelouč

ZAČÁTEK PODZIMU V MĚSTSKÉ KNIHOVNĚ PŘELOUČ

Klidnější letní období je za námi a skočili jsme rovnýma nohama do podzimních akcí.

Rande naslepo je už tradiční prázdninová nabídka pro dospělé čtenáře. Knihy zabalíme do dárkového papíru, na tento obal lehce naznačíme, jaký příběh se uvnitř skrývá, přidáme první větu textu a pak už je na čtenářích, zda zariskují, nebo ne. Navíc do každé knihy přidáváme slosovatelný anketní lístek, takže bonusem může být knižní výhra na začátku podzimu. Všem výhercům blahopřejeme a doufáme, že se jim získané knihy líbí.

Září jsme kromě losování Rande naslepo zahájili spoluúčastí na **Rodinném festivalu** Spokojených lišáků. Za Záložnou jsme naši hvězdnou bránu otevřeli všem, kteří měli zájem nahlédnout do světa knih a fantazie. Moc jsme si to užili, stejně jako celou tuto skvěle zorganizovanou akci.

Čtenářská knižní burza

Na sobotu 16. 9. jsme návštěvníkům dabingové slavnosti i milovníkům knih nabídli možnost navštívit **Čtenářskou knižní burzu**. Její pravidla jsou jednoduchá. Kdo má doma nepotřebné knihy, může je zkusit prodat, a kdo naopak nemá knih dost, může si nějaké nakoupit. Většinou za velmi nízké ceny. Podle zájmu prodejců i kupujících soudíme, že burza se vydařila, a na příští rok ji uspořádáme ve stejném termínu.

Noc literatury 2023

Hned další týden 20. 9. jsme už tradičně společně s mnoha dalšími organizátory po celém světě pozvali milovníky současné evropské knižní tvorby na podvečer nazvaný Noc literatury. Tuto akci asi není třeba příliš představovat. Na třech zajímavých místech jsou čteny ukázky ze současných děl evropských autorů. U nás v Přelouči jsme letos četli ukázky z knih autorů z Polska a Anglie a na poslední zastávce to byl zástupce romské literatury. Děkujeme všem, kteří nám otevřeli své dveře a dali nám možnost nahlédnout do zajímavých prostor, i těm, kteří se nebáli předstoupit před posluchače a ukázky přečíst.

Univerzita třetího věku

Koncem září nastal čas zahájit nový semestr Virtuální univerzity třetího věku, tentokrát na téma Pěstování a využití jedlých a léčivých hub. Jako bonus pro studenty i ostatní houbaře našeho města jsme připravili 17. 10. veřejnou přednášku Jedlé houby a jim podobné jedovaté.

Další spolupráce nás čekala 28. 9., kdy jsme rádi přispěli do programu další akce Spokojených lišáků. Stezce sv. Václava přálo počasí i téměř letní nálada a účast organizátory určitě potěšila.

Týden knihoven

Začátek října je každý rok ve znamení celorepublikového Týdne knihoven. My jsme tentokrát zvolili pro zahájení netradiční swapovou akci. Swap je vlastně výměna. Přinesete, co už nepotřebujete, ale co někdo jiný může ještě využít. A odnesete si zdarma to, co se jinému už nehodí, ale pro vás je to ještě užitečné. Věříme, že swap mnohé návštěvníky potěšil, a vzhledem k velkému zájmu plánujeme i jarní zopakování.

Také jsme pro naše návštěvníky připravili výstavu kreseb velmi mladé umělkyně Emy Tony Žlumovové. Její práce podle ohlasů oslovila mladou i starší generaci a my jsme rádi, že jsme mohli veřejnosti představit další nadějnou přeloučskou malířku.

Pro děti jsme v tomto týdnu jako bonus nachystali nejen soutěže, ale také oblíbenou burzu, na které mohou své drahokamy, získané za přečtené knihy, vyměnit za krásné knihy a další věci. Děkujeme sponzorům, kteří na burzu přispívají a pomáhají nám podporovat děti ve čtení.

Tajemství proutěného košíku

Aby dětem nebylo líto, že Rande naslepo bylo určeno jen dospělákům, celý říjen si mohly vypůjčovat krásně zabalené knihy s naznačením obsahu, ale zakrytou obálkou. Někdy to vedlo k setkání s autory nebo žánry, se kterými by se malí čtenáři sami nepotkali a překvapivě si četbu užili.

Další akcí, určenou hlavně pro starší školáky, byla knihvazačská dílna. Mistr Jaroslav Těsnohlídek nechal studenty nahlédnout do tajů svého krásného řemesla a ukázal jim, jak mohou opravovat své učebnice.

Bradavická škola čar a kouzel

Závěr Týdne knihoven už tradičně patřil **Bradavické škole čar a kouzel**. Dorůstají stále další malí kouzelníci, kteří si chtějí vyzkoušet studium na této slavné škole. Letos jsme jim nabídli jasnovidectví, přeměňování, kouzelné předměty a astronomii, lehce jsme vyzkoušeli i let na koštěti a vše završili velkou hostinou. Můžeme přidat i dobrou zprávu pro všechny, na které studijní místo nezbylo. Nezoufejte, pravděpodobnost opakování této výuky je velmi vysoká.

Mimo tyto programy pro veřejnost jsme v knihovně přivítali od začátku září do konce října celkem 20 školních tříd na literárních lekcích. Tradičně se s podzimem zvýšila i návštěvnost půjčoven. Je znát, že večery se prodlužují a máme všichni víc času na čtení.

Těšíme se na setkání s vámi i v předvánočním čase v půjčovnách nebo na našich dalších programech.

L. Hývlová

NOVÉ KNIHY LISTOPAD 2023

NAUČNÁ LITERATURA

Příroda

PAVLÍK, Tomáš, 1947–
VESTAN: mytologické postavy v přírodě národního geoparku Železné hory. Vydání první. Chrudim: Vodní zdroje Chrudim, 2022. 190 stran. Obsahuje bibliografii. Vztahy bohů, hrdinů a různých mytických oblud k nerostům, rostlinám, houbám a živočichům jsou představeny na příkladuúzemí národního geoparku Železné hory ve východních Čechách.
ISBN 978-80-87883-16-7.

Umění – architektura

ZEMANÍKOVÁ, Pavla, 1964–
FENOMÉN LYSÁ HORA: vše, co byste měli znát o královně Beskyd. 2. vydání. V Brně: CPress, 2023. 191 stran: ilustrace (převážně barevné), mapy, portréty, faksimile. Obsahuje bibliografii. ISBN 978-80-264-4822-8.

Životopisy

BANGA, Patrik, 1982–
SKUTEČNÁ CESTA VEN. První vydání. Brno: Host, 2022. 215 stran: ilustrace, portréty.
ISBN 978-80-275-1342-0.

KRÁSNÁ LITERATURA

KREJČÍK, Daniel, 1994–
NADĚLENÍ: příběhy kluka ze zámku. 1. vydání. V Praze: Mladá fronta, 2022. 212 stran: ilustrace (převážně barevné), portréty.
ISBN 978-80-204-6090-5

CONNOLLY, Rebecca, 1985–
Zářivá noc hvězd a ledu. Praha: Dobrovský s.r.o., 2023. 319 stran: ilustrace, portréty. Román inspirovaný příběhem lodi Carpathia a jejího kapitána, který zareagoval na tísňové volání potápějícího se Titaniku.
ISBN 978-80-277-1302-8.

NOVÉ AUDIOKNIHY

DUBSKÁ, Kateřina, 1965-
Člověk Gabriel. [Praha]: Cosmopolis, ©2022. 2 audiodisky (12 hod., 9 min.). Nezkrácená verze.

JUNKOVÁ, Eliška, 1900–1994
Má vzpomínka je bugatti. [Praha]: OneHotBook, ℗2017. 1 audiodisk (10 hod., 57 min.). Podle stejnojmenné knihy vydané nakladatelstvím Verzone v roce 2016. Režie Jitka Škápíková. Účinkují: Hana Maciuchová, Jaromír Dulava. **JK.**

Městská trasa Procházka po Přelouči s Františkem Filipovským Naučná stezka

KICMP

Zapojte se do úkolů na naučné stezce Františka Filipovského
Projděte si naučnou stezku Františka Filipovského a získejte odměny

ÚKOLY PRO DĚTI K NAUČNÉ STEZCE

1. Nejprve si vyzvedněte v **Kulturní a informační centrum města Přelouče** či městské knihovně zadání (možnost vytisknout z internetových stránek města)
2. Na městské trase mohou starší děti v textu na panelu vyhledat správné slovo a jeho první písmeno dát do tajenky
3. Na přírodní trase najdete na zadní straně panelu obrázek zvířete či části lidského těla a stejnou metodou menší děti vyplní tajenku
4. Vyplněnou tajenku pak zanesete zpět na KICMP či do městské knihovny a můžete si odnést keramickou odměnu

Úkoly a odměny připravilo Kulturní a informační centrum města Přelouče ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Přelouč a paní Ivanou Černíkovou v roce 2023.
Informace k soutěži naleznete také na FB Muzea Přelouč a na stránkách města.

Ukázky keramických placek, které můžete vyhrát.

spokojení LIŠÁCI

RODINNÝ FESTIVAL

2. září, 2023 Přelouč

RODINNÝ FESTIVAL SE VYDAŘIL !!!

Velké úsilí, které bylo vloženo do přípravy Rodinného festivalu se vyplatilo. Bylo to kouzelné odpoledne díky Vám všem. Mohli jste si vyzkoušet různé druhy sportů, slalom s popelnicí, vyzkoušet policejní techniku a mnoho dalšího. Více než 200 dětí prošlo hvězdnou bránou do Kouzelného světa knih a dospělých nepočítaně.
Více než 400 účastníků, více než 25 organizací, 4 besedující včetně paní senátorky Miluše Horské. Na pódiu mluvili zkušení odborníci z řad učitelů i ředitelů na témata z oblasti Výchovy a vzdělávání. Jak my rodiče můžeme podpořit děti a jejich přirozenou chuť se učit. Jak funguje program Začít spolu.
Na přípravách dalšího ročníku festivalu se již pracuje. Bude se konat v **sobotu 7. 9. 2024.**

Děkujeme všem organizacím, které byly součástí této skvělé akce. Děkujeme městu Přelouč za podporu. Děkujeme za záštitu paní senátorce Miluši Horské.
Děkujeme všem partnerům za finanční pomoc – Pardubický kraj, ČSOB Pojišťovna, Kiekert a KICMP.
A DĚKUJEME VŠEM ZA ÚČAST. Těšíme se na další setkání.

spokojenilisaci@gmail.com **Fcb profil: Lišák Spokojený**

spokojení LIŠÁCI

STEZKA RYTÍŘŮ

28. září, 2023 Přelouč

RYTÍŘŮ A PRINCEZEN SE SEŠLO MNOHO

Čtvrteční volný den jsme si zpestřili Stezkou rytířů a informacemi o tom, kdo to byl Svatý Václav. Děti mohli vyzkoušet různé discipliny, projet se na živých koních a také tvořit.
V zahradě Městské knihovny Přelouč se tvořily rytířské helmy, zdobné věnce, z tvarovacích balónků meče či papírové štíty. Součástí dopoledního programu bylo také centrum Písmen a knih, kde si děti mohly prohlédnout různé knihy s tématikou rytířskou. Pro naše účastníky byl připravený fotokoutek, kde se mohli fotit dle vlastní fantazie a představivosti.

Z Vaší zpětné vazby děkujeme za milé zprávy a informace, že jste si akci užili a byli jste spokojeni.

Akce proběhla ve spolupráci s naším městem Přelouč, kterému velice děkujeme za finanční podporu. A neméně velký dík patří Městské knihovně Přelouč a Malému ranči u květu Lípy.

Děkujeme také našim stálým partnerům: Pardubický kraj, ČSOB Pojišťovna, Kiekert a KICMP.

Jsme velice rádi, že Vás přišlo tolik a za 2,5 hodinky naše stanoviště vystřídalo přes 100 účastníků. DĚKUJEME VŠEM ZA ÚČAST. Těšíme se na další setkání.

spokojenilisaci@gmail.com **Fcb profil: Lišák Spokojený**

spokojení LIŠÁCI

INTUITIVNÍ HRY

7. říjen, 2023 Přelouč

ODPOLEDNE PLNÉ ÚSMĚVŮ A RADOSTI

Sobotní odpoledne primárně pro dospělé. Intuitivní hry, aneb jak rozvíjet svůj osobní potenciál. Hry, které jsou v pohybu, propojují pravou a levou mozkovou hemisféru. Aktivity, které jsou v pohybu a jinde jsou velmi klidné.
Přišly a přijely za námi hlavně ženy, pedagogické pracovnice a také maminky. S inspirativním instruktorem Peterem Živým to byla jízda plná radosti, spokojenosti a úsměvů. Jízda, která trvala 4 hodiny a naše účastnice odcházely velmi spokojené, usměvavé a veselé.

Velice děkujeme za finanční podporu našim partnerům: ČSOB Pojišťovna, Pardubický kraj, Kiekert.

I toto setkání proběhlo v rámci našich projektů: Vzdělávání pro všechny a Viva la vida Přelouč.

Děkujeme všem, kteří vážili svou cestu, ať už byli z Přelouče, Pardubic, Lázní Bohdaneč, Sezemic, Chocně či Blanska a okolí.

Budeme se těšit opět na Vaše krásné úsměvy.

spokojenilisaci@gmail.com **Fcb profil: Lišák Spokojený**

VÍTÁNÍ NOVÝCH OBČÁNKŮ NAŠEHO MĚSTA

Dne 4. října 2023 se konalo další vítání nových občánků našeho města.
Starosta Přelouče Martin Šmíd přivítal nové občánky v obřadní síni Občanské záložny ve spolupráci se Sborem pro občanské záležitosti. *Fotografie: Sandra Vášová.*

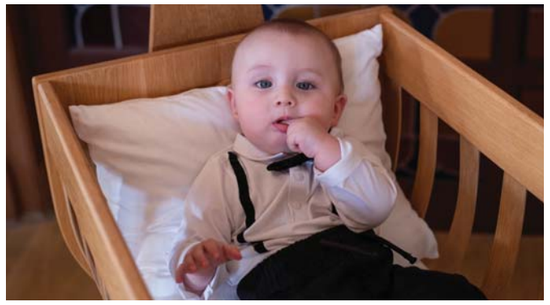

Oliver Novák

Olívie Švadlenková

Isabela Šotolová

Lukáš Křemenák

Matěj Černík

Samuel Školník

Lukáš Pavka

Eliška Holečková

PŘELOUČÁCI

Jubilanti srpen a září

Drahuše Blažejová	85 let

Jubilanti září

Václav Riegr	91 let
Mária Václavková	85 let
Jarmila Tesařová	85 let
Eva Šimáková	80 let
Josef Zeman	80 let
Radislav Kovář	75 let
Jiřina Prokopcová	75 let
Marie Šmídová	75 let
Jitka Brázdová	75 let

Jubilanti říjen

Bohumila Doležálková	97 let
Marie Křinková	96 let
Helena Faktorová	91 let
Jarmila Macháčková	90 let
Jiřina Hykšová	90 let
Metodějka Rumlová	90 let
Věra Popovičová	90 let
Anna Mašková	89 let
Věra Matičková	87 let
Vlasta Görcsösová	87 let
Stanislav Vlček	86 let
Marie Kvochová	80 let
Marie Pokorná	80 let
Marta Kasková	80 let
Josef Elis	75 let
Ladislav Veleta	75 let

Kamenná svatba

Ludmila a Štefan Adamíkovi	25. 10.

Diamantová svatba

Jana a Josef Doležalovi	12. 10.
Miluše a Jaroslav Vavřinovi	26. 10.

Diamantová svatba

Jana a Josef DOLEŽALOVI
společně oslavili 60. výročí
trvání manželství
ve vzájemné lásce
a porozumění.

Srdečně blahopřejeme!
SPOZ

Vzpomínka

Uplynulo dlouhých 10 roků od úmrtí
pana **Františka ZÁMEČNÍKA**,
který by oslavil 4. srpna 2023 100 let.
Byl dlouholetým zaměstnancem ČSAD,
řidičem autobusu městské dopravy.

Kdo jste ho znali, zavzpomínejte s námi.
Děti Ludmila, Zdeněk
a Jiřina Dudová s rodinou.

Vzpomínka

Dne 21. listopadu 2023 vzpomínáme
nedožitých 80 let narození
pana **Jaroslava FARSKÉHO**
z Přelouče.

S láskou a bolestí stále vzpomíná
manželka Jarmila
a dcery Lenka a Jarinka s rodinami.

Vzpomínka

Dne 18. listopadu 2023 by se dožil 100 let
laskavý člověk
pan **Bohuslav ŠTĚPÁNEK**,
dlouholetý dentista v Tesle Přelouč.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.
Rodina

Pozvánka na „vánoční setkání občanů dříve narozených“

Sbor pro občanské záležitosti (SPOZ) a zástupce občanů města Přelouč Vás chce pozvat na „VÁNOČNÍ SETKÁNÍ OBČANŮ DŘÍVE NARODENÝCH“ a to ve čtvrtek 21. 12. 2023 v 15.00 hodin opět v salonku hospůdky U Soudku v Přelouči. Naladíme se vzájemně přednáškou „VÁNOCE“, kterou pro nás připraví Městská knihovna Přelouč a v malém testíku si zasoutěžíme o nástěnné kalendáře města. Připravena je i kulturní vložka a také si společně můžeme zazpívat i koledy. Přijďte posedět...

SPOZ Přelouč

Setkání „dříve narozených občanů“ Přelouče

Dne 19. 10. 2023 se uskutečnilo setkání „Dříve narozených“ občanů města Přelouč v salonku hospůdky U Soudku v Přelouči.

Na úvod proběhlo uvítání občanů Sborem pro občanské záležitosti (SPOZ). Poté následovala přednáška Mgr. M. Pešty k historii dětských táborů v Bratrouchově. Po vzájemném zavzpomínání jsme si udělali i památeční fotografie. Na závěr našeho setkání nás potěšil svou návštěvou pan starosta Martin Šmíd, který se s přítomnými občany pozdravil a odpověděl i na připravené zvídavé dotazy seniorů. Děkujeme.

Vzpomínka na Ladislava Čermáka

Dne 19. 9. 2023 zemřel dlouholetý občan města Přelouče, letec, radioamatér (OK1 FGZ), hudebník a spisovatel pan Ladislav Čermák ve věku 88 let. Známý je především svou knihou „Paměti pilota Čoudy“, plnou povídek a svérázného humoru z prostředí plachtařů.

„Kdo z nás by nezatoužil alespoň na chvíli se vznášet k oblakům na nekonečných křídlech svévolnosti a touhy, opít se chladivým oparem bělostných mraků a vystavit mladé nepokořené čelo vstříc životodárným a hřejivým paprskům mocného slunce! Kdo z nás by nezatoužil aspoň na chvíli zastavit čas a rozevřít dokořán náruč posvátnému tichu a bohaté paletě barev okolního světa, kdo by se nechtěl ve vzácných chvílích naprosté samoty povznášející nás nad tou vší nádherou pokochat pocity veliké moci a síly, jež byla doménou jen dříve žijících vládců!“

Ladislav Čermák

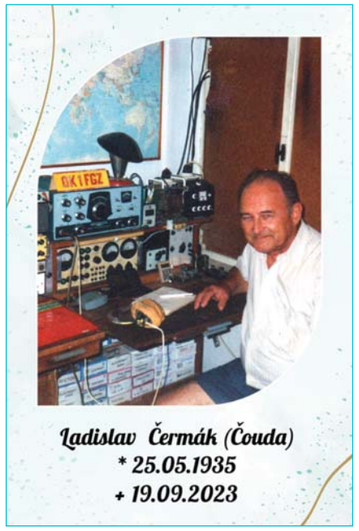

Pan Ladislav Čermák se narodil jako jediný syn Marii a Vojtěchu Čermákovým dne 25. 5. 1935 v Žilině, kam se jeho rodiče přestěhovali z Čech ještě před 2. světovou válkou. Rané dětství tedy prožil na Slovensku, odkud se rodina po čtyřech letech přestěhovala na Moravu do tehdejšího Gottwaldova, dnešního Zlína. Po válce se Čermákovi vrátili zpět do Čech na Malou Skálu u Turnova, kde malý Ladislav dokončil základní školu. Ve studiu pak pokračoval na Střední průmyslové škole v Teplicích obor Měřicí a regulační přístroje, které ukončil maturitou. Svůj mládenecký život prožíval na svobodárně v Pardubicích, protože první zaměstnání získal umístěnkou ve Výzkumném ústavu na Kokešově a později pracoval v podniku Tesla Pardubice. Poté odešel do výrobního družstva Cyklos Choltice, kde působil na pozici kontrolora tiskařských strojů až do důchodového věku. Díky velké vášni pro bezmotorové létání se jeho druhým domovem stalo letiště v Podhořanech. V této době také poznal svou budoucí manželku Marii, kterou si 27. dubna 1968 vzal za ženu. Nějaký čas spolu bydleli na faře v Lipolticích, později si koupili starší domek v Přelouči, který si svépomocí postupně zrekonstruovali. Po narození první dcery Dany se za mladými přistěhovali z Malé Skály i rodiče Ladislava. Po pěti letech přibyla do rodiny druhá dcera Eva. A tak se kromě letectví a radioamatérství jeho další láskou stala rodina a čas trávený s dětmi, kterým se obětavě věnoval a podporoval je až do jejich dospělosti.

Pan Ladislav byl všestranným člověkem – od mládí maloval, jeho humorné plakáty na ples nebo zábavu zmizely často dříve, než akce vůbec začala. Ovládal hru na vícero hudebních nástrojů – v Pardubicích několik let vystupoval se svojí kapelou, nebo na estrádách rád bavil obecenstvo jako hudební klaun, psal písně s vlastními texty a taneční hudbu. Kromě písňových textů vytvořil množství autorských básní, z nichž asi nejznámější je Píseň severu. Byl také členem hereckého kroužku mladých, který vedl známý Josef Somr.

Celoživotním koníčkem pana Ladislava Čermáka bylo bezmotorové létání. Díky své bezprostřednosti, smyslu pro humor a ochotě pomáhat ostatním, kdykoliv bylo potřeba, se stal oblíbenou a neodmyslitelnou součástí života podhořanského letiště. Všichni přátelé ho tam oslovovali přezdívkou „Čouda“, aniž by někteří z nich znali jeho skutečné příjmení. Vzpomínky a zážitky z létání se mu staly inspirací pro knihu Paměti pilota Čoudy, která vyšla v roce 2009 v nakladatelství Naše vojsko. S přibývajícími lety se musel Čouda vrátit z oblak zpátky na pevnou zem, ale to mu nevzalo chuť do života, jelikož se pro změnu začal naplno věnovat svému dalšímu koníčku – radioamatérství. Denně navazoval desítky spojení s radioamatéry z jiných zemí, jeho originální „kvesle“ se značkou OK1 FGZ se tak dostaly téměř do všech koutů světa.

S manželkou Marií prožil pan Ladislav Čermák krásných 55 let, vychovali spolu dvě dcery a radovali se z pěti vnoučat. Do poslední chvíle byl aktivní, stále něco kutil ve své dílně, pracoval na zahradě, staral se o svou ženu a byl jí velkou oporou. Kdykoliv se na něj někdo obrátil s prosbou nebo problémem, vždy se snažil každému pomoci nebo alespoň poradit a udělal vše, co bylo v jeho silách.

Jeho smysluplný život naplněný pozitivní energií a dobrem se sice uzavřel, ale „kdo v našich srdcích žije, ten přece neumírá.“ Jménem pozůstalých děkujeme všem za tichou vzpomínku.

Zarmoucená rodina.

ZUBY JAKO OSUD

Vzpomínka na přeloučského dentistu Bohuslava Štěpánka (1923–1997)

Bohuslav Štěpánek se narodil 18. listopadu roku 1923 v čp. 85 v Přelouči. Jeho otec Václav, rodák ze Strašova, profesí tesařský dělník, byl válečným invalidou a zemřel již roku 1930 v důsledku válečného poranění. Od necelých sedmi let byl tedy Bohuslav polovičním sirotkem a od útlého věku musel se svými dvěma sourozenci intenzivně pomáhat své matce Albíně v domácnosti i na přilehlých políčkách. Tehdejší čp. 85, tzv. Švábovna, bylo prastarým a zároveň nuzným stavením, pamětníci vzpomínají, že ještě po polovině 20. století měla jen dvě obytné místnosti, v nichž podlahu tvořila pouze udusaná hlína a na ní položené linoleum.

Albína Štěpánková si sice našla nového partnera Františka Doležala, taktéž válečného invalidu, ale pro Bohuslavovu budoucnost byl mnohem důležitější jeho strýc a úředně stanovený poručník nad dětmi Štěpánkovými Ladislav Krejčík, bývalý čs. legionář a toho času železniční zřízenec. Ten totiž údajně rozhodl o Bohuslavově profesním směřování. Po ukončení školní docházky mu strýc vyjednal učení v zubní laboratoři Karla Škodného. Bohuslavova pozdější žena Růžena vzpomínala: „Myslím, že to byla šťastná volba, Boža měl šikovné ruce, výtvarné sklony, práce v laboratoři ho bavila a svým typickým způsobem dosáhnout perfektní práce si zjednal u p. Škodného pověst nejlepšího laboranta."

Zápis v poručnickém spisu roku 1943 uvádí: „Jest zaměstnán v říši a živí se sám." Tato poznámka odkazuje k nejdobrodružnější etapě života Bohuslava Štěpánka. V letech 1943–1945 působil jako dentista v zajateckém táboře v Görlitz. Zajateckým táborem Stalag VIII A nedaleko od současných hranic České republiky v časech druhé světové války prošlo na 120 000 zajatců. V dentistické laboratoři pracovali i váleční zajatci ze západních spojeneckých armád, s nimiž Bohuslav Štěpánek navázal přátelství. Zvláště to s belgickým zajatcem José Langerem vydrželo dlouhá desetiletí po válce, i když mělo převážně korespondenční charakter. Výjimkou byla Josého návštěva s celou jeho rodinou v Přelouči roku 1973. V rodinné paměti se také uchovala vzpomínka na to, že Bohuslav Štěpánek cestu mezi Přeloučí a Görlitz vykonával na kole. Trasa je to dlouhá více než 160 km a na svou dobu je to slušný výkon. Na kole se měl někdy po bombardování Drážďan také vrátit domů.

Po druhé světové válce několikrát změnil své působiště, jednak absolvoval povinnou vojenskou službu (na vojně byl opět dentistou), pracoval u dr. Luskové v Praze, poté u dentisty Václava Vacka v Přelouči, po znárodnění ordinací po komunistickém převratu roku 1948 se stal zaměstnancem OÚNZ v Pardubicích. Tou dobou také uzavřel manželství s Růženou Dejnožkovou (24. 7. 1948), rozhodl se pro život v Přelouči v čp. 83, kde dosud žila jeho sestřenice Květa Holubová a teta Anna Formanová. Založil rodinu, v níž se postupně narodily tři děti – Jan (1950), Ivo (1954) a Hana (1957).

Pro jeho život byla typická píle a pracovitost. „Absolvoval odborný kurz orthodontistický a v týmu s MUDr. Augstenem, známým zámožným zubním lékařem, měli na starosti péči o dětské zuby a jejich rovnání v celém východočeském okresu. Za provádění některých prací pro pacienty nemocensky nepojištěné, většinou soukromé zemědělce, dostali se do konfliktu s tehdejšími zákony," vzpomínala po letech jeho žena Růžena. Službu „kulakům" doznívající stalinistický režim neodpouštěl. 23. 5. 1958 byli dr. Augsten, Bohuslav Štěpánek a Helena Králová odsouzeni k trestům odnětí svobody a finančním trestům. Bohuslavu Štěpánkovi byl po odvolání 18. 6. 1958 trest „zmírněn" z 3 a ½ roku na 2 a ½ roku a finanční trest z 10 000 na 5 000 Kčs. „Boža byl celou dobu uvěznění na Borech, pracoval tam v zubní ordinaci. Zaplať Bůh, jeho spoluvězni byli slušní lidé… Boža se vrátil po 15 měsících koncem září 1959. Před tímto svým krutým zážitkem to byl člověk veselý, společenský, měl uznání ve své práci, byl také odvážný a riskoval jako každý mladý člověk… Připadalo mně to vždy tak, že mu přistřihli křídla. Jeho povaha veselého, společenského člověka se změnila v uzavřeného člověka, oddaného jen práci a rodině," vzpomíná opět jeho manželka ve svých písemných pamětech. Roku 1992 byl Bohuslav Štěpánek rehabilitován a rozsudek z roku 1958 byl zrušen.

V 60. letech působil jako dentista v Pardubicích a posléze Přelouči. Po mnohých žádostech mu byly po dvaceti letech praxe povoleny dentistické zkoušky. Znamenalo to sehnat si bydlení v Brně, účastnit se odborných přednášek a vykonat všechny předepsané zkoušky. Osvědčení dentisty získal 17. 5. 1968. Dejme opět slovo vzpomínkám jeho ženy: „Potom už působil jako dentista na mnoha místech Pardubického okresu, nejdéle v Přelouči v bývalé Tesle. Dojížděl do Řečan, Rohovládovy Bělé, Choltic, Vápna, Chvaletic (nejdřív na středisko, později do elektrárenské ordinace). Naposled pracoval na poliklinice v Přelouči. Tam také slavil své sedmdesáté narozeniny v r. 1993. Byla to velká oslava, na které se vlastně naposled sešli všichni zdravotníci přeloučské polikliniky – v r. 1994 si někteří lékaři začali zřizovat soukromé praxe – hlavně zubní lékaři."

Bohuslav Štěpánek zemřel po několikaměsíční nemoci 19. září roku 1997.

Na závěr dovolte pár osobnějších slov. Na dědu Bohuslava Štěpánka vzpomínám jako na zosobnění starých časů. Starých časů, které byly přes veškerou naši idealizaci a problémy dneška opravdu drsnější. Vzpomínám na dědu sice uzavřeného, ale vždy laskavého. Nepoznal jsem snad nikoho pracovitějšího. Vzpomínám si, že vstával vždy velmi brzy, záhy po návratu z práce se vrhal do dalších činností, na zahradě, na políčkách, kolem králíků. Osobitá byla jeho „krumpáčová metoda", kdy byla bolest překonávána prací. Byl mužem mnohých řemesel, přestavěl dům v Přelouči i rodný dům manželky v Trhové Kamenici. I v novém tisíciletí jsem se setkával s lidmi, kteří vzpomínali, jak na své pacienty dokázal působit uklidňujícím dojmem. Jsou prý stále ještě lidé, kteří nosí jeho práci ve svých ústech. Drží, nepovolila. Snad i proto je dobré v čase, kdy by slavil sté narozeniny, připomenout jeho památku.

vnuk Martin Štěpánek

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA PŘELOUČ

Hubertovy jízdy v Kladrubech

Již několik let funguje na naší škole při dechovém oddělení soubor loveckých nástrojů. Soubor založila Radka Chmelařová a nyní ho vede Marie Mechová. Mimo jiné spolupracuje se Střední školou

chovu koní a jezdectví v Kladrubech nad Labem, pro kterou každoročně vystupuje na tradiční Hubertově jízdě. I letos tomu nebylo jinak a my si této spolupráce velmi vážíme. V letošním roce se našemu souboru dostalo další velké pocty. Byl pozván k účinkování na Hubertově jízdě přímo pro Národní hřebčín Kladruby nad Labem. I díky krásnému počasí si naše hornistky celý den skvěle užily. Tříhodinová vyjížďka kočárem a sledování krásných starokladrubských koní bylo velkým zážitkem. Moc se těšíme na další spolupráci.

Kulturní program pro setkání společnosti Pampeliška v Přelouči

Bylo nám ctí, že jsme byli osloveni k podpoře setkání představitelů Města Přelouče a Pardubického kraje na prezentaci společnosti Pampeliška, která vznikla pod záštitou Charity Přelouč, aby

pomáhala ulehčit život křehkým seniorům na Přeloučsku. Svým krátkým vystoupením žáků pěveckého oddělení za klavírního doprovodu paní Petry Lojínové jsme se účastnili milého setkání a doufáme, že jsme snad přinesli radost i těm, kteří pomoc poskytují. S paní Stráníkovou, představitelkou společnosti Pampeliška, spolupracuje naše škola i v rámci vystoupení pro klienty Domova u fontány. Tato spolupráce je pro nás velmi důležitá a věříme, že kromě radosti, kterou se snažíme předávat, tak získají naši žáci i další hodnoty do života, nejen prostřednictvím hudby.

Jana Bednářová

Pěvecký seminář s profesorem Petrem Dolejším

V sobotu 21. 10. jsme měli možnost pracovat společně s našimi žáky s profesorem Pardubické konzervatoře panem Petrem Dolejším. Tématem byly italské písně a árie 17. a 18. století, které bychom rádi provedli na našem koncertě 30. listopadu. Jde o nový projekt, kdy se chceme starou hudbou trochu netradičně naladit

na advent a blížící se dobu Vánoc. Seminář s panem Dolejším, který je uznávaným odborníkem a skvělým pedagogem, nám poskytl mnoho nových podnětů a věřím, že i chuti do další práce. Za vlídný a profesionální doprovod děkujeme kolegovi Ondřeji Hromádkovi.

Jana Bednářová

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÁ ŠKOLA PŘELOUČ

VÁS SRDEČNĚ ZVE NA KONCERT

ANNA KNOULICHOVÁ—KLAVÍR

VLADIMÍR BRABLEC—KLARINET

KONCERTNÍ SÁL ZUŠ PŘELOUČ

27. 11. 2024 OD 19:00

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

ZÁKLADNÍ ŠKOLA PŘELOUČ, MASARYKOVO NÁMĚSTÍ 45

Žáci se naučili vázat knihy
(Reportáž)

Dne 4. 10. 2023 jsme se žáci 8. a 9. tříd zúčastnili výukového programu týkajícího se vázání knih. Sešli jsme se v 8 hodin před školní knihovnou, kde si mezitím pro nás přichystali vše potřebné pro následující dvě hodiny. Hlavní slovo měl knihvazač, který nás provázel celým programem.

Poučil nás o stylech vázání knih a pomáhal nám při našich pokusech si některé školní učebnice opravit. To tedy znamenalo, že jsme si učebnice nejprve natrhali na jednotlivé stránky Ty jsme dali na sebe, srovnali a vyznačili jsme na hřbetu stránek 5 čar. Podle nich jsme pak vyřezali pilkou malé díry, do kterých jsme natáhli provázek, který bude budoucí učebnici držet. Ale ještě před natáhnutím provázku jsme namazali všechny stránky lepidlem. Poté byl potřeba udělat pro učebnice dvojlist papíru, takzvanou předsádku, což jsme si taktéž zkusili. Před její výrobou jsme se ale ještě něco dozvěděli ohledně vláken papíru – to proto, aby papír nekladl odpor. Výroba předsádky se skládala z nařezání velkého papíru na několik kusů, které jsme pak přilepili a ořízli, aby okraje předsádky nekoukaly ven. Ta byla připevněna ke krajním stránkám učebnic, aby na ní v budoucnu mohly být desky.

Kdybychom měli více času, určitě bychom stihli učebnicím dát desky. Času ale není nikdy dost, a proto jsme se museli po dvou hodinách rozloučit. Užili jsme si to a doufáme, že alespoň něco ze dneška v budoucnu využijeme a že se znovu setkáme. **Denis Tichý**

Velká pardubická ve školní družině

Stalo se již tradicí, že se vždy na začátku října promění školní dvůr v dostihové závodiště a děti si tak vyzkouší a seznámí se s jednou z nejznámějších akcí „Velkou pardubickou“. Tentokrát „Velká pardubická“ připadla na neděli 8. října a ve druhé se uskutečnila ve středu 4. 10. Pro děti byla na školním dvoře připravena velká závodní dráha s deseti překážkami včetně vodního příkopu. Nejprve jsme si závodní dráhu prošli všichni společně a pak už se závodilo na čas dle startovací listiny. Běhalo se, skákalo, přelézalo i podlézalo. Počasí bylo krásně podzimní, sluníčko svítilo, dětem se závod s překážkami moc líbil a na konci závodu čekala na děti sladká odměna. Několik dní před uskutečněním „ Velké pardubické“ jsme si s dětmi o této akci povídali, děti si vyráběly své koníčky a vymýšlely jim jména. Někteří opravdu „Velkou pardubickou“ navštívili a hodně dětí se na tuto akci dívalo v neděli v televizním přenosu.

Super adapťák

My, žáci 6. B a 6. C, jsme se v prvním školním týdnu účastnili třídenního adaptačního kurzu, při němž jsme se vzájemně poznávali a adaptovali na nový školní rok a práci na 2. stupni. První den byla cílem zřícenina hradu Lichnice, kde jsme se dozvěděli o jeho historii. Vyzkoušeli jsme si chůzi na chůdách a střelbu z luku. Statečnější z nás také vystoupali na rozhlednu, ze které je nádherný pohled na blízké i daleké okolí. Nemohli jsme vynechat slavný Dívčí kámen, ke kterému se vztahuje pověst o lichnické paní Miladě a jejím krutém úkolu pro nápadníky.

Druhý den jsme vyrazili vlakem do Pardubic. Zde jsme na zámku měli připravený program Cesta do pravěku, který nás uvedl do hodin dějepisu. Samozřejmě v horkém dni nesměla chybět skvělá zmrzlina.

Poslední den našeho kurzu jsme strávili v Přelouči. Naše třídní učitelky si pro nás připravily kolektivní hry plné zábavy a soutěžení. Náš adapťák byl zakončen slavnostním předáváním certifikátů a sladké odměny.

Adaptační kurz 6. A na Seči: Pouto přátelství a rozvoj osobnosti

Adaptační kurzy jsou často označovány za milníky ve vzdělávacím procesu dětí. Třída 6. A ze Základní školy Masarykovo náměstí v Přelouči měla

toto tvrzení možnost ověřit na vlastní kůži. Ve dnech 19. a 21. září absolvovala kurz na Seči, během kterého se ponořila do bohatého programu zaměřeného na týmovou spolupráci, fyzickou zdatnost a vzájemné sblížení. První den nabídl žákům výpravu přírodou – osmikilometrový pochod k historické zřícenině hradu Oheb. Krása přírody údolí řeky Chrudimky jim přinesla nejen vizuální zážitky, ale i čas k reflexi a vzájemným rozhovorům. Večer, kdy plameny táborového ohně roztančily stíny ve tmě, byl věnován seznamovacím hrám, jež posílily třídní soudržnost a prohloubily vztahy mezi žáky. Sportovní den, který následoval, nabídl žákům výzvy na osmi stanovištích. Každá disciplína měla svůj cíl: zdokonalit týmovou spolupráci, rozvíjet komunikaci a prohloubit strategické myšlení. Odpolední orientační běh kolem přehrady byl třešničkou na dortu tohoto nabitého dne. Po náročném orientačním běhu však nebyl čas na oddech. Večer následovala bojová noční hra, která testovala odvahu, rychlé rozhodování a týmového ducha žáků. A jak je tradicí, adaptační kurz byl zakončen slavnostním večerem. V atmosféře hrdosti a radosti byly žákům předány pamětní listy, které budou připomínkou nezapomenutelných chvil strávených na Seči. Adaptační kurzy nabízejí žákům unikátní možnost vyjít mimo běžné školní prostředí, čelit novým výzvám a objevovat nové stránky své osobnosti. Zkušenosti z těchto kurzů často žáky formují na dlouhá léta a ukazují jim hodnotu spolupráce, podpory a vzájemného respektu. Zážitky ze Seče nebudou pro třídu 6. A jen příjemnou vzpomínkou, ale také pevným základem pro další roky školního života.

ZÁKLADNÍ ŠKOLA SMETANOVA UL.

PŘEHLED AKCÍ:

12. 9. – 14. 11. – Plavecký výcvik – 2.A, 3.B, 3.C
4. 10. – Cesta za skřítkem (procházka s úkoly a opékáním v DDM) – 1.C
– Opékačka v DDM – 5.C
5. 10. – Beseda Městská policie Přelouč – 1.A, 1.B
9. 10. – Medové snídaně – 2.A, 2.B, 2.C
10. 10. – 11. 10. – Medové snídaně
11. 10. – Exkurze Kiekert Přelouč – 4.C, část 4.B
12. 10. – Jablíčkový den – 1.C
– Komentovaná procházka po Přelouči – 4.C
13. 10. – Hokejbalový turnaj – 1.A, 1.B, 1.C
– Městská knihovna Přelouč – 2.A, 2.C
17. 10. – Beseda Městská policie Přelouč – 1.C, 2.A, 2.B, 2.C
– Preventivní program ACET – 7.A, 7.B
18. 10. – Exkurze Kiekert Přelouč – 4.A, část 4.B
– Seminář Najděte svůj skrytý potenciál – 9.A, 9.B
19. 10. – Projekt Ochrana člověka za mimořádných událostí – II. stupeň
– Komentovaná procházka po Přelouči – 4.B
23. 10. – Škola v pohybu – 2.B, 3.A
24. 10. – Městská knihovna Přelouč – 5.C
25. 10. – Škola v pohybu – 1.B, 2.C
– Beseda IPS Úřad práce – 9.A, 9.B
– Komentovaná procházka po Přelouči – 4.A
– U školy snad straší?!
30. 10. – Preventivní program ACET – 8.A, 8.B
31. 10. – Městská knihovna Přelouč – 1.C
31. 10. – 2. 11. – Sběr starého papíru

Projekt Technohrátky

V rámci projektu Technohrátky navštívili vybraní žáci 2. stupně SPŠ potravinářství a služeb Pardubice. Formou praktických činností se seznámili s obory pekař, kuchař-číšník, cukrář a prodavač. Svou zručnost si vyzkoušeli při vykrajování cukroví, pletení vánočky, skládání ubrousků, zdobení dortů nebo balení zboží.

Na programu byla také návštěva dvou laboratoří. V chemické se žáci podrobně seznámili se senzorickou analýzou, v biologické bylo jejich úkolem stanovit pipetou přesný objem a pod mikroskopem zjišťovat přítomnost mikroorganismů.

Pohádková dopoledne

Paní učitelky z druhých tříd připravily v září pro žáky v rámci celoročního tématu „V moři pohádek“ dvě krásná dopoledne. První den začaly děti rozcvičkou, kdy představovaly mořské živočichy. Poté následovala hra, ve které luštily rébusy a poznávaly obrázky z nejznámějších českých pohádek. Za odměnu si mohly v DDM opéct „buřtíka“ a marshmallows. Po vydatné svačince si zazpívaly s kytarou u táboráku.

Druhé dopoledne se vydaly děti do „Pohádkové zahrady“ v Pardubicích. Zde si užily slunečné chvilky mezi zvířátky, pohrály si na dětském hřišti a po krásném dni se vracely zpět domů.

Medové snídaně

Naše škola se zapojila do projektu Medové snídaně. V průběhu jedné vyučovací hodiny lektor dětem 1.–3. ročníku zábavnou formou představil včely jako zajímavé tvory, přiblížil práci včelařů a ukázal reálné pracovní pomůcky. Po přednášce byla podávána medová snídaně – chléb s máslem a medem.

Děti se dozvěděly spoustu nových zajímavostí, dostaly krásné dárečky. Medová snídaně jim velice chutnala.

Adaptační den pro 6. třídy

Každý nový začátek s sebou nese trochu napětí a nejistoty. To platí i pro žáky přecházející z prvního stupně na druhý. Nové třídy, noví spolužáci, noví učitelé. Aby tento přechod byl co nejsnazší, každoročně pořádáme pro naše šesté třídy adaptační den. Šesťáci prožili dopoledne plné her na prohloubení důvěry a spolupráce pod vedením školní psycholožky Pavly Jadrné a své třídní učitelky, prošli se po Přelouči a příjemně strávený den ukončili návštěvou cukrárny.

GYMNÁZIUM A GRAFICKÁ STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA PŘELOUČ

Nové začátky

Máme za sebou první měsíc výuky. První měsíc, ve kterém byla navázána nová přátelství, nové vazby a byly položeny základy na cestě za kvalitním vzděláním. Do nového školního roku vykročilo společně

30 žáků primy víceletého gymnázia, 31 žáků oboru reprodukční grafik, 42 žáků čtyřletého oboru reprodukční grafik pro média a nakonec 18 fotografů. Všem v jejich studiu držíme palce a přejeme, aby je studium bavilo a naplňovalo inspirací pro jejich tvorbu. Kromě toho, že jsme se setkali s mnoha novými tvářemi jak ve školních lavicích, tak v pedagogickém sboru, vám přinášíme i jednu velkou novinku – otevření zbrusu nových a moderně zařízených učeben praktické výuky. Věříme, že tyto učebny praktické výuky přinesou do vzdělávacího prostředí novou dimenzi kvality, která bude naše žáky motivovat v jejich vlastní tvořivé činnosti. Otevření a zprovoznění nových učeben je pro nás důležitým milníkem a doufáme, že se tyto prostory stanou inspirativním místem jak pro studenty, tak pro pedagogy. Přejme si proto navzájem, ať nám nové učebny slouží po dlouhá léta. Studentům zároveň přejeme úspěšný a pohodový nový školní rok.

Vedení školy

Návštěva Dánska – severská pedagogická inspirace

V neděli 1. října 2023 v ranních hodinách začala naše „mobilita“ směrem do Dánska konaná v rámci projektu I-KAP. Navštívili jsme školy v Greve, Roskilde a Koge, získali hluboký pohled do dánského vzdělávacího systému a místních škol. Inspirativní výuka, prezentace a návštěvy, včetně technické školy v Roskilde a HFVUC – vzdělávání dospělých a speciální školy, nám otevřely nové perspektivy. Měli jsme příležitost diskutovat s učiteli, studenty a místními odborníky. Závěrečný den jsme shlédli ukázky vzdělávání v technické škole v Roskilde a pozorovali průběh závěrečných zkoušek. Tato cesta nám poskytla bohaté zkušenosti a hlubší porozumění dánskému vzdělávacímu systému.

Rozhovor s Ing. Evou Kroft

Paní Kroft, s žáky jste se zapojila do projektu Our Stories. Můžete nám prozradit, jak jste se k němu dostali?

Určitě. V loňském roce jsme se zúčastnili projektu ŠUŽ (Škola pro udržitelný život), ve kterém jsme se zaměřili na klima. Tento projekt zaštituje středisko ekologické výchovy SEVER.

Vyžadovalo to nějakou předchozí přípravu, nebo to byl skok do neznáma?

Skok do neznáma to nebyl, problematikou klimatu jsme již zabývali s dětmi, které chodí do našeho ekologického kroužku. Řešili jsme, co každý jedinec, každý z nás, může udělat pro lepší klima. Zajímavé je, že s nápadem ekologického kroužku přišly děti. Já zde funguji pouze jako kouč.

S čím jste se tedy museli potýkat a s jakou vizí jste do projektu šli?

Cílem bylo rozhodně zlepšit klima v našem městě, ale i šířit samotnou osvětu o této problematice. Zároveň jsme chtěli propojit místní komunitu se školou a žáky, kteří do projektu byli od samého začátku zapáleni. Jako klíčové téma jsme si zvolili šetrnou údržbu zelených ploch, protože tyto plochy jsou nesmírně důležité pro zachycování vody v přírodě a uchování bohaté biodiverzity.

S kým jste na projektu spolupracovali?

Scházeli jsme se s panem ředitelem Pavlatou, paní zástupkyní Brandovou a za město Přelouč s panem Moravcem. Nejprve jsme vlastně tímto stylem udržovali školní zahradu. Dále pak byla v tomto režimu sečena i městská zeleň. Díky tomu jsme ve městě mohli pozorovat rozkvetlé louky, ale třeba i motýly.

Je skvělé, že se na této činnosti podílelo i město. Co následovalo?

Následovala prezentace našeho projektu v Praze, kde žáci představovali svůj záměr. Tam si nás všimly Fondy EHP a Norska, které zaštiťuje Ministerstvo financí. Ti s námi chtěli nafotit a natočit propagační video, ve kterém bychom představili výsledky našeho úsilí a to, co by mělo následovat dál.

Seznámíte tedy, prosím, čtenáře s výsledky našeho projektu? Sekání trávy je věc, kterou dělá každý z nás. Proč tedy nepřispět i svým úsilím ke změně klimatu?

Vycházeli jsme ze situace, že v současné době je v módě sekání trávníku tzv. na angličáka. Posečená tráva má tedy délku kolem třech centimetrů. Pomocí filtračních papírků jsme testovali zádržnost vody v půdě. Ukázalo se, že tráva sečená na krátko nepřenesla na papírek téměř žádnou vodu. U vzrostlé trávy, která je následně sečená za pomocí kos a srpů, došlo k výrazně vyššímu záchytu vody. Kromě toho jsme zde vypozorovali i mnohem větší biodiverzitu, např. několik druhů pavouků a motýlů, dále pak kobylky, ploštěnky anebo berušky. Navíc sekání trávy elektrickými a motorovými sekačkami není zcela vhodné z důvodu přispívání k uhlíkové stopě a zároveň živáčci žijící v travním porostu tímto způsobem nemají šanci přežít. Proto je lepší přistoupit k starému způsobu sečení.

Měl projekt ještě nějaké další výsledky?

Určitě měl. Kromě toho, co jsem zmínila, žáci poznali, jak důležitý je pro nás hmyz. Ten totiž, ačkoli se to možná nezdá, zajišťuje potravu pro vyšší konzumenty. Měli bychom bez včel med? Měli bychom ovoce a jiné plodiny? Ať si zkusí odpovědět každý sám.

Paní Kroft, moc Vám děkuji za rozhovor a přeji Vám i dětem, ať Vás kroužek stále baví a ve své činnosti dále pokračujte.

Ptal se **Lukáš Lázňovský**

Srdečně vás zveme na dny otevřených dveří

V pátek 24. listopadu 2023 a v sobotu 25. listopadu 2023 nás nezapomeňte navštívit a seznámit se s prostředím školy, učiteli a obory, které u nás můžete studovat. Těšíme se na vás!

Dny otevřených dveří SPŠ Chrudim

Škola nabízí pro školní rok 2024/2025 vzdělávání v těchto oborech

1. **Obory středního vzdělání s maturitní zkouškou**
   Strojírenství
   Elektrotechnika – Mechatronika
   Mechanik strojů a zařízení
2. **Obory středního vzdělání s výučním listem**
   Strojní mechanik – Zámečník
   Obráběč kovů
   Strojník silničních strojů – Mechanik silničních strojů
   Elektromechanik pro přístroje a zařízení – Mechanik elektronických zařízení

DNY OTEVŘENÝCH DVEŘÍ:

pátek	**3. 11. 2023**	**9 – 18 hodin**
sobota	**4. 11. 2023**	**8 – 12 hodin**
pátek	**24. 11. 2023**	**9 – 18 hodin**
sobota	**25. 11. 2023**	**8 – 12 hodin**
středa	**10. 1. 2024**	**9 – 18 hodin**

Po dohodě je možné uskutečnit též individuální prohlídku školy.

Vaše dotazy rád zodpoví:
Ing. Martin Hlušička
Email: zastupce-pr@sps-chrudim.cz
Tel.: + 420 723 202 671

Na Vaši návštěvu se těší kolektiv zaměstnanců.
Více informací na: https://www.sps-chrudim.cz/

Dům dětí a mládeže Přelouč

Stolní tenis

Po dvou letech hraní v provizorních prostorách předsálí hlavního sálu sokolovny jsme se dočkali. Herna stolního tenisu si určitě po mnoha letech zasloužila rekonstrukce nové podlahy a světel. Nabízíme kroužky pro začátečníky i pokročilé každou středu od 16 hod. a od 17 hod.

Lektory jsou Radim Krejčík, Barbora Hrdá a Pavel Hrdý.

Trampolínky

V tomto školním roce nabízíme několik kroužků trampolínek. Hrátky na trampolínkách od 4 let, Trampolínky II. pro děti od 6 let, Trampolínky II. od 3 tř. ZŠ. Využíváme jak prostory sokolovny Přelouč, tak i vlastní prostory v hlavním sále DDM. Velmi nás těší velký zájem dětí o tuto pohybovou aktivitu při hudbě. Lektorkou je Lucie Dvořáková.

Výtvarný klub

Tradiční kroužek pro děti od 4 let, děti malují a tvoří z různých materiálů, učí se pracovat a komunikovat v kolektivu pod vedením Kristýny Štainerové. Schůzky jsou každý pátek od 16 hod. Kroužek je již bohužel pro tento rok obsazen.

SKAUT PŘELOUČ ...PŘIPOJ SE!

Začátek roku

Už nám začal nový skautský rok, scházíme se pravidelně na schůzkách a máme za sebou i první výpravy. Skauti vyrazili na víkend do Krkonoš, kde zdolávali Sněžku. Čekali je i další výzvy – museli sami uvařit večeři, uvázat uzle či vodit slepého. Skautky se zase vypravily do Chrasti u Chrudimi, kde se vydaly na cestu oddílovou historií. V rámci víkendu zažily spoustu zajímavých her. Měly možnost si prohlédnout oddílové kroniky a nechybělo ani tradiční zpívání. Světlušky se vydaly na vandr. Čekala je cesta z Chvaletic do Semína, kde se i utábořily a uvařily si oběd. Cestou se seznámily se tříděním odpadu, šetření vodou či si zahrály hry. Nechyběla však ani celostředisková akce. Zapojili jsme se do uklízení Česka a jedno sobotní dopoledno jsme se spolu s veřejností věnovali úklidu v Přelouči u Kiekertu a Labe. Děkujeme všem, co přišli, Přelouč je zase o kus hezčí.

Střediskový výlet Vinice 13.–15.10.

V pátek 13. 10. nasedli na vlak do Pardubic skauti skautky, vlčata a světlušky a vydali se vstříc středišká na pardubickou základnu Vinice. V pátek proběhly seznamovačky. Pro skautky a skauty byla připravena i noční hra, kde se snažili splnit 12 Heráklových úkolů. Ráno za nimi přijeli plamínci a všichni se snažili zachránit Večerníčka, který byl unesen zlým čarodějem. Na pomoc jim přišly pohádkové postavy. Společně plnili různé úkoly, za které získávali korálky. Ty poté použili v závěrečné bitvě proti čarodějovi, kterého porazili. Všichni si zahráli i spoustu pohybových her, zatancovali si a nakonec se sešli u večerního nástupu. Nesmíme ani zapomenout na oddílový program, při kterém například skauti a skauty vařili chutná jídla pro všechny účastníky. Akce se všem moc líbila a vezou si domů nezapomenutelné zážitky.

Eliška Stárková

INFORMACE CHARITY PŘELOUČ

Masarykovo nám. 48, Přelouč, tel. 731 402 371, www.prelouc.charita.cz, charita.prelouc@gmail.com

23 let činnosti Charity Přelouč

Prvního listopadu na svátek Všech svatých slaví naše organizace své narozeniny. Začali jsme v roce 2000. Teď máme 10 zaměstnanců, 6 dohodářů a 20 dobrovolníků. A jak pomáháme? Jedním z příběhů služby Podpora rodiny popsala pracovnice takto: „Maminka se na nás sama obrátila v situaci, kdy po rozchodu s parterem bydlela u kamarádky. Spolu se svými dcerami (2 roky, 9 měsíců) obývala jednu místnost. Maminka si nevěděla rady. Čerpala rodičovský příspěvek, vzhledem k péči o děti si nemohla přivydělat a potřebovala pro sebe a děti rychle zajistit nové bydlení. Ale jak ví každý, kdo hledá nový nájem – je třeba hodně peněz na kauci a první nájem. Služba pomohla mamince požádat nadaci o finanční dar a díky těmto financím maminka našla bydlení. Také služba pomohla dojednat s otcem dohodu o výchově a výživě k dětem, a maminka mohla požádat o dávky na bydlení, díky kterým uplatí bydlení do doby, než si bude moci vydělávat."

Další příběhy prožívají pracovnice s dětmi v Jakub klubu, sociální pracovnice s pěstouny, které doprovázejí, než svěřené děti dospějí a osamostatní se. V půjčovně kompenzačních pomůcek jsme nápomocni, když rodina náhlé potřebuje některou pomůcky, když se její blízký vrací z nemocnice… Jsme rádi, že můžeme být nablízku těm, kdo naší pomoc potřebují. Děkujeme všem, kdo nás podporují v naší práci pro lidi v nouzi. I všem našim nebeským patronům.

A na závěr ještě příběh z Jakub klubu: „Osmiletý Honzík začal chodit na jaře do klubu, aby se zlepšil ve škole. Nezvládal čtení a díky tomu i špatně psal. S pracovníky denně zkouší číst, trénuje psaní a je vděčný i za pomoc s domácími úkoly, které s rodiči nezvládá, protože není v jejich schopnostech mu poskytnout dostatečnou podporu. Rád se zapojuje i do dalších aktivit jako je fotbálek, tvoření nebo hraje hry na počítači. Při hře se však učí dalším dovednostem jako znát pravidla, učit se počítat, nebo ovládat správně PC. V průběhu spolupráce je na Honzíkovi vidět velké zlepšení v oblasti čtení. Motivací mu byla jeho první vlastní kniha, kterou měl získat, když svůj cíl zvládne. A on to zvládl, z čehož měl nejenom radost on, ale i my. I ve škole si toho všimli a paní učitelky ho chválí. Knížku jsi sám vybral v Amipě a zaplatili jsme jí z výtěžku Tříkrálové sbírky."

Zdenka Kumstýřová, ředitelka

Listopad v Jakub klubu

V říjnu jsme měli téma měsíce zaměřené na diskriminaci, rasismus a šikanu. Na tento program jsme navázali v důsledku vypozorovaných potřeb. Do klubu chodí více dětí různých národností a vznikají mezi nimi konflikty. Ty jsou také vyvolané již dlouhodobou situací, která panuje i v ČR.

V klubu se věnujeme našim pravidelným aktivitám. S dětmi jsme tvořili podzimní dekoraci z kaštanů, okna nám zdobí malí duchové. Tím jsme s dětmi rozvíjeli jejich manuální zručnost. V tvoření budeme pokračovat i nadále. V klubu jsme více děti zapojily do úklidu, čímž se učí běžným dovednostem, které nedělají doma a zároveň tak mohou svým rodičům pomáhat.

V klubu se hodně zpívá a také tančí. V říjnu jsme naposledy využili hezkých dní a maximálně využili trampolínu. Další skákání nás čeká až na jaře. :-) Tělocvična je také neustále vytížená, protože podporujeme děti v pohybu. Rozhodně se v klubu nenudíme.

Intenzivně jsme se věnovali podpoře školních dovedností a učení českého jazyka. Některé děti, které se již zvládají domluvit, však

potřebují pracovat na gramatice, která je pro ně též velmi obtížná. S dětmi jsme tvořili různé dárečky na Misijní neděli, která proběhla 22. 10. 2023. Vybrané penízky pošleme na projekt Děti pomáhají dětem.

V listopadu nás čeká nové téma. *Tohle musí vědět každý, aneb vím to já?* Aktivity jsou připraveny různorodě. Některé jsou zaměřené na běžné činnosti, které shledáváme jako zásadní, abychom fungovali ve společnosti, na informace, které jsou důležité a měly by je děti znát a z našich zjištění netuší. Například adresu, datum svých narozenin… Na začátku listopadu si budeme povídat o Památce zesnulých a zavzpomínáme na ty, které jsme měli rádi a kteří už nejsou mezi námi.

Mgr. Mirka Škávová, vedoucí

Hledáme dobrovolnici, nebo dobrovolníka pro spolupracující rodinu

Pětiletá holčička žije s babičkou, dědou a tetou (11 let) v Přelouči. Má zdravotní omezení, projevující se malým vzrůstem a většími riziky poruch zraku, sluchu a srdíčka. Hledáme trpělivého a tolerantního dobrovolníka, který by rodině pomohl rozvíjet předškolní dovednosti holčičky. Společně si prohlížet obrázkové knížky, zahrát si jednoduchou hru, procvičit nějaké básničky. Holčička je neposedná a není lehké udržet její pozornost. Nejraději má aktivity spojené s pohybem. Rodina na to sama nestačí. V rodině se setkáte se vstřícným přístupem a pohodovou atmosférou.

Nabízíme zázemí akreditovaného Dobrovolnického centra, podpůrnou činnost klíčové pracovnice rodiny, vstupní vzdělávání, péči supervizorky. Další informace poskytneme na tel. 731 598 914. Projevený zájem není závazný, ale těšíme se na něj.

Rita Levinská, vedoucí služby

Staňte se Ježíškovým vnoučetem pro křehké seniory na Přeloučsku

Ježíškova vnoučata dělají radost seniorům po celé České republice již mnoho let. Letošní ročník je ale přeci jen jiný. Díky projektu PAMPELIŠKA, který pomáhá ulehčit život křehkým seniorům na Přeloučsku, můžete letos udělat krásné Vánoce seniorům, kteří žijí v našem okolí.

Parfém s lehkou květinovou vůní, elektrický depilační strojek nebo kvalitní prášek na praní. To jsou příklady přání, která mají křehcí senioři na Přeloučsku. A možná právě i díky Vám letos najdou tento dárek pod svým vánočním stromkem.

Projekt Pampeliška vznikl letos v září a záštitu nad ním převzala Charita Přelouč.

„Pampeliška existuje, aby pomáhala ulehčit život křehkým seniorům, kteří žijí v našem okolí. Chceme plnit přání, chceme podat pomocnou ruku ve chvíli, kdy se senior dostane do tíživé finanční situace. Mám velkou radost, že se nám již letos podařilo navázat spolupráci s Ježíškovými vnoučaty a kdokoli z nás tak může udělat radost babičce nebo dědovi, který žije v Přelouči a blízkém okolí," sdělila zakladatelka a vedoucí projektu Pampeliška Daniela Stráníková.

Chcete-li zjistit, jak Pampeliška pomáhá a co chystá pro nadcházející rok, navštivte naše stránky www.pampeliskaseniorum.cz nebo naši facebookovou stránku s názvem PAMPELIŠKA.

Ing. Mgr. Zdenka Kusmtýřová

Poslední putování turistického oddílu přeloučského Orla v roce 2023

O druhém říjnovém víkendu ukončil turistický oddíl přeloučského Orla svoji třetí sezónu. V pátek 13. října se jeho členové dopravili do Bechyně, kde přespali v penzionu nedaleko kostela sv. Matěje. Právě tam dostali v sobotu ráno požehnání od pana faráře Tomáše Hajdy a v počtu osmi osob v 9.30 vyrazili na další úsek jihočeské Svatojakubské cesty (přiložená fotografie je z Bechyně). Ta vedla převážně podél řek Lužnice a Vltava, jen místy se od toku lehce vzdalovala. Cesta směřovala přes Koloděje nad Lužnicí a Týn nad Vltavou k přehradě Hněvkovice, u které leží obec Purkarec, kde asi po třiceti kilometrech v nohách poutníci přespali. V neděli v 8.30 turisté vyšli od místního kostela sv. Jiří a pokračovali šestnáctikilometrovým výšlapem až do Hluboké nad Vltavou, kam došli před polednem. Odtud se většina pochodníků vydala zpět do Přelouče. Cesta vedla převážně rovinatým terénem po cyklostezkách, lesních cestách či silničkách, jen někdy stoupala do větších svahů. Počasí bylo pestré – od pátečního pozdního léta, přes sobotní vydatný podvečerní déšť spojený s bouřkou až po nedělní ochlazení. Po cestě jsme viděli řadu kapliček, křížků, pěknou přírodu, jadernou elektrárnu Temelín, vodní elektrárnu Hněvkovice či zříceninu Karlova hrádku u Purkarce.

Matěj Pešta, Orel Přelouč

OKÉNKO Z DOMOVA U FONTÁNY

KOUZELNÉ BRÝLE: Naše zkušenosti s virtuální realitou

Doba jde neustále kupředu a my se snažíme držet krok. Rádi zkoušíme nové metody i techniky v péči o naše klienty, včetně využívání moderních pomůcek při aktivizacích.

Na následujících řádcích se s Vámi chceme podělili o naše zkušenosti se speciálními brýlemi, skrze které klienti mohou navštívit nová místa a zažít věci jejich srdci blízké, aniž by museli opustit svůj pokoj.

Virtuální realita není v dnešní době již cizí pojem. Ne každého by ale napadlo, že může být velmi užitečná a přínosná například v nemocnicích nebo v domovech pro seniory. Ve chvíli, kdy již zdravotní stav neumožňuje podnikat výlety do vzdálenějšího okolí, je jedinou možností, jak se na tato místa podívat, právě virtuální realita. V Domově u fontány jsme si proto na 3 měsíce pronajali speciální brýle KALEIDO®, které našim klientům nabízejí mnoho zážitků. Mezi ty nejoblíbenější patří například projížďka na gondole v Benátkách, návštěva pražské ZOO nebo Karlova mostu.

S touto novou aktivitou máme dobrou zkušenost i u některých klientů s onemocněním demence. Klíčové je vybrat vhodný zážitek a být klientovi po celou dobu oporou. Je to přeci jen věc zcela nová, se kterou se v průběhu svého života ještě nesetkali.

Jsme rádi, že jsme životy našich klientů obohatili i o tento nový rozměr a že se právě i díky brýlím KALEIDO® mohli podívat např. k moři, které za celý svůj život neměli možnost navštívit.

Domov u fontány

Úřad práce ČR

Trh práce na Přeloučsku

Krajská pobočka v Pardubicích, kontaktní pracoviště Přelouč

Úřad práce ČR evidoval k 30. 9. 2023 celkem 263 020 uchazečů o zaměstnání (UoZ). Podíl nezaměstnaných osob ke konci září činil 3,6 %. Stále platí, že v mezinárodním srovnání patří nezaměstnanost v ČR mezi nejnižší v rámci celé Evropské unie. Podle posledních dostupných dat EUROSTATU (za srpen) dosáhla 2,6 % a byla tak třetí nejnižší (průměr EU 5,9 %).

Informace o nezaměstnanosti – Pardubický kraj – září 2023

K 30. 9. 2023 evidoval Úřad práce ČR (ÚP ČR), Krajská pobočka v Pardubicích, celkem 9 899 UoZ. Podíl nezaměstnaných zůstal na 2,8 %. Během září podalo žádost o zprostředkování zaměstnání a zavedení do evidence ÚP ČR v rámci Pardubického kraje 2373 osob. Naopak z evidence odešlo 2175 osob. Kraj evidoval k 30. 9. 2023 celkem 14778 volných pracovních míst. Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 0,7 uchazeče. Z celkového počtu volných pracovních míst bylo 2 751 míst bez příznaku „pro cizince“. Na dalších 12 027 pozic pak mohli zaměstnavatelé přijímat také pracovníky ze zahraničí. 19,1 % všech volných míst tvoří poptávka po pomocných a nekvalifikovaných pracovnících, zejména ve stavebnictví, výrobě a dále poptávka po pracovnících pro úklidové práce. I tento podíl se však liší dle okresů. Zatímco v Pardubicích dosahuje díky místům cíleným na zahraniční pracovníky 26,6 %, v Ústí nad Orlicí pouze 7,8 %. 13,5 % míst je určeno pro montážní dělníky, 8,3 % pro kvalifikované řemeslníky ve stavebnictví a dalších 8,2 % pro pomocné dělníky v oblasti těžby a stavebnictví, 6,7 % pro svářeče a 5,5 % pro řidiče nákladních automobilů, autobusů a tramvají. Pro výraznou většinu míst platí, že zaměstnavatel akceptuje základní vzdělání, ačkoli se nemusí jednat pouze o pomocné profese. Zaměstnavatelé na dělnických pozicích upřednostňují praxi, schopnost se učit novým věcem, zručnost, odpovědnost, většinou je však vyučení v jakémkoli, zejména technickém oboru, výraznou výhodou.

Informace o nezaměstnanosti – okres Pardubice – září 2023

K 30. 9. 2023 bylo evidováno 3436 osob. Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu setrval na hodnotě 2,9 %. Na poptávkové straně trhu práce bylo k 30. 9. 2023 evidováno celkem 6 502 volných pracovních míst. Z celkového počtu volných pracovních míst bylo pouze 568 bez příznaku „pro cizince“. Na dalších 5934 pozic pak mohli zaměstnavatelé přijímat také pracovníky ze zahraničí. Na jedno volné místo připadalo v průměru 0,5 uchazeče.

Vybrané obce region Přeloučsko – Údaj o počtu nezaměstnaných v obcích je získán ze statistiky obcí (GIS0) z IS Okpráce

název	Uchazeči o zaměstnání (UoZ) celkem	Podíl nezam. na obyvatelstvu v %
Přelouč	**256**	**4,1**
Chvaletice	94	4,6
Břehy	18	2,4
Choltice	16	2,2

Nejvyšší nezaměstnanost za měsíc září 2023 byla v obcích regionu Přeloučsko:
Jedousov 7,8 % (8), Újezd u Přelouče 5,9 % (8), Turkovice 5,3 % (10), Zdechovice 5,3 % (26), Labské Chrčice 5,2 % (9), Hlavečník 5,0 % (8), Litošice 4,6 % (5).

Sledujte průběžně informace na: www.uradprace.cz. Zde najdete informace ohledně aktuálních úředních hodin, formuláře, kontakty a další informace.

Státní sociální podpora (SSP) – úřední hodiny:

pondělí	8–12 a 13–17
úterý	8–11
středa	8–12 a 13–17(čtvrtek a pátek zavřeno).

Kontakty:

vedoucí	950 144 407
	(e-mail: martina.malinska@uradprace.cz)
zaměstnanost	950 144 081,
nepojistné sociální dávky (SSP, HmN, PnP+OZP)	
	950 144 092

„Zpráva z podkladů ÚP“.

Městská policie Přelouč

Když hvězdy tančí po Přeloučsku

I. kolo

Jak by asi ohodnotila porota taneční vystoupení jednoho z našich obyvatel, který vyzval k tanci lampu veřejného osvětlení? To opravdu nevím. Strážníci však toto vystoupení podnapilého muže hodnotili velmi negativně. Tanečníka rázně pokárali za nepatřičné taneční kroky a vysvětlili mu, aby přestal objímat sloup a odešel domů. Což učinil. Horší to bylo s jeho kamarádem. Ten při taneční otočce špatně došlápl a obnovil si starší poranění. Na místo musela být přivolána posádka ZZS a ta muže odvezla do nemocnice.

Tancovat pod vlivem alkoholu se prostě nevyplácí.

II. kolo

Tentokrát to vypadalo, že se k tanci odhodlaly dva osobní automobily.

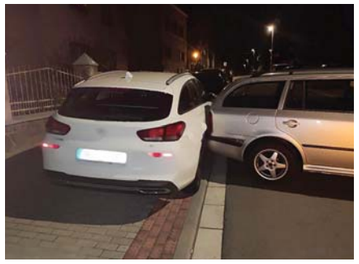

Strážníci při kontrole města objevili nabouraná vozidla. Jak se později ukázalo, jedno z nich majitel špatně zabezpečil, a to se samovolně rozjelo a nabouralo do jiného. Aktéři nehody na místo přivolali skupinu dopravních nehod Policie ČR.

III. kolo

Předposlední tanečnice v sérii nevybrala piruetu a skončila mezi zaparkovanými vozidly, kde usnula. Přivolaní strážníci ženu probudili a odeslali domů.

IV. kolo

Ta poslední odtančila z domu a jelikož se dlouho nevracela, rodina požádala Policii o spolupráci při jejím hledání. Strážníci se také připojili a podařilo se. Tanečnice byla nalezena a předána rodině.

Tak to vidíte. Jak to někdy v práci u městské policie může být zábava. Oblíbené pořady z televize máme dost často v přímém přenosu. Tentokrát to byl jeden z nejoblíbenějších, Stardance.

Ať vám to ve vašem životě tančí mnohem lépe než našim aktérům.

Leoš Slavík, DiS.
velitel MP Přelouč

Pravidla silničního provozu 62

Co se týká rychlosti, tak je asi všeobecně dobře známo, že v obci smí jet řidič rychlostí nejvýše 50 km/h, a jde-li o dálnici nebo silnici pro motorová vozidla (procházející obcí), nejvýše 80 km/h. Krom toho, v úseku dálnice procházejícím obcí je dovolen i provoz motorových vozidel a jízdních souprav pro veřejnou hromadnou dopravu, jejichž nejvyšší povolená rychlost (konstrukční rychlost, kterou udává výrobce vozidla jako maximálně možnou při dodržení všech technických parametrů – obvykle označenou bílým kruhem s červeným okrajem a černou číslicí, umístěným na zádi vozu) není nižší než 65 km/h. Mimo obslužná zařízení dálnice je ostatním účastníkům provozu na pozemních komunikacích zakázán vstup na dálnici, chůze a jízda po dálnici. No a k rychlosti pro úplnost dodávám, že řidič motorového vozidla o maximální přípustné hmotnosti nepřevyšující 3 500 kg, vozidla základní složky integrovaného záchranného systému a autobusu smí jet mimo obec rychlostí nejvýše 90 km/h; na silnici pro motorová vozidla rychlostí nejvýše 110 km/h a na dálnici rychlostí nejvýše 130 km/h. Řidič jiného motorového vozidla smí jet rychlostí nejvýše 80 km/h.

(pokračování příště)

Ing. Martin Moravec, Ph.D., dopravní specialista

MÁCHOVA POUŤ KRKONOŠSKÁ A SNAD I PŘELOUČSKÁ – 2. díl

Krkonoše přitahovaly Máchovu pozornost delší čas, než byla zrealizována samotná pouť krkonošská. Doklady nacházíme v jeho rané literární tvorbě. Krkonoše se objevují jako vymezení jednoho z okrajů naší země v básni Svatý Vojtěch: „Radostná jde pověst po vší vlasti,/ ztud, kde Vltava se řeka rodí,/ až kde Sněžka k nebesům se tyčí/ uprostřed hor hrdých Krkonošů…“ Je to radostná zvěst o návratu zmíněného světce, který znamená ukončení trestu na Čechy uvaleného, dlouhodobého sucha. V baladické básni Přelka, odehrávající se v „horách krkonošských“ a mezi apostrofovanými „horami sněžnými“, se setkáváme s postavou Krakonoše (či Krákonoše, jak píše Mácha). Podobá se spíš démonickým představám zachyceným Bohuslavem Balbínem než postavě sice drsného, ale spravedlivého a v důsledku hodného pána hor z Krkonošských pohádek. Jádro Přelky připomíná pozdější Erbenovy Svatební košile. Přelka (přadlena) čeká na návrat milého Milvoje. Když se dozvídá o jeho smrti v boji proti Turkům, žádá hory o ukrácení svého života, mají zasypat její „srdce něžné“. „Před dívkou veliký hle Krákonoš stojí,/ dívčina se leká, dívčina se bojí./ „Nestrachůj se, přelko,“ Krákonoš jí praví,/ „však tě mocnost moje všeho želu zbaví.“„ Krakonoš tedy plní dívčino přání anebo spíš ji trestá za pošetilost, jak naznačuje dívčin úlek v poslední chvíli.

Ilustrace k básni Karla Hynka Máchy Přelka. Démonický Máchův „Krákonoš“ je opět volně inspirován znázorněním Rýbrcoula z mapy Martina Helwiga z roku 1561

Karel Hynek Mácha procházel českou krajinou v jakési přechodné době. Lze hovořit o pozvolné adaptaci krajiny (včetně Krkonoš) na jakýsi prototuristický ruch, ale krajina je ještě plná báchorek a magických sil. Jak asi zapůsobila na Máchu následující pasáž o Sněžných jamách, kterou si vypsal z německého průvodce? „Ráz menších jam jest vážná, zádumčivá truchlivost a osamocenost; ráz velkých jest bezděčná, za vlasy popadající hrůza sloučená s pocitem bezděčného zničení. Člověka do menších jam vypovězeného sžíraly by o samotě žal a těžkomyslnost pomalu až k smrti; kdyby byl člověk držán o samotě v jamách velkých, usmrtila by nešťastníka rychleji zoufalost.“ Příroda tehdy ještě byla prosycená poezií (byť poněkud hororového rázu).

Cesta do Krkonoš

Karel Hynek Mácha se na cestu dobře připravil. První etapu cesty zachycuje předem vyhotovený Díl první plánu cesty do Krkonošů z Prahy. Jde o prvních šest dní putování od úterý 20. srpna do neděle 25. srpna 1833. Tento plán byl opakovaně publikován v jednotlivých máchovských pojednáních, uvedeme ho zde tedy ve zkrácené podobě. 20. 8. měl Mácha v plánu vyrazit ve čtyři hodiny z Prahy, před polednem u Mělníka překonat Labe a dosáhnout hradu Kokořína, v jehož sklepeních měl proběhnout první nocleh. 21. 8. měl obsahovat cestu přes oblíbené hrady Housku a Bezděz s cílem dosáhnout Mladé Boleslavi. 22. 8. byl dnem v plánu nejodpočinkovějším, K. H. Mácha měl tehdy cestovat k severu po Jizeře a prohlížet si tamní pamětihodnosti (zříceniny Michalovice, Zvířetice, Zásadku, Klášter Hradiště nad Jizerou). 23. 8. měla cesta pokračovat zase převážně směrem na východ, Mácha tak měl projít Českým rájem a přes hrady Valečov, Kost a Trosky se dostat do svého nocoviště, na Hrubou Skálu. 24. 8. měl následovat přesun k Jičínu, okolním hradům Veliši, Bradleci a Kumburku i kartouze ve Valdicích. Cílem byla Radim. 25. 8. se měl Mácha dostat do nejvýchodnější oblasti první etapy své cesty, ke Dvoru Králové nad Labem. Poté se měl vrátit západněji do Třebihoště a zde nocovat. Tu už je Podkrkonoší na dosah. Zde měl být vypracován plán druhé etapy cesty, ten však nevznikl anebo se nedochoval.

Shrneme-li údaje plánu první etapy cesty, můžeme konstatovat, že je trasa popsána poměrně dost detailně. V plánu figurují téměř čtyři desítky konkrétních míst, většinou obcí a zřícenin. Téměř polovina z nich jsou právě zříceniny hradů a jiná pamětihodná místa. Právě zájem o spatření co největšího počtu zřícenin se podílí na klikatosti cesty do Krkonoš, ta není vždy cestou přímou. Mácha byl připraven podávat sportovní výkony, v průměru měly jeho trasy kolem 40 kilometrů denně. Vzhledem k tomu, že byl připraven vstávat brzy (kolem čtvrté ranní) a pochodovat až do setmění, vždy si vyčlenil čas i na pobyt na jednotlivých zříceninách a i několikahodinové vychutnání si jejich krás.

Do jaké míry byl tento plán naplněn? Máchův Zápisník, v němž se během cesty do Krkonoš i z nich objevilo 19 kreseb z cest, potvrzuje přibližné dodržení trasy. Podobně můžeme využít i seznam Hradů spatřených. Máme ovšem doklady i o opaku, jistých rozdílech. Na oblíbený Bezděz si v plánu Mácha vymezil čas zhruba mezi 9. a 15. hodinou. Vidíme, že si chtěl Bezděz opravdu užít. V autentických poznámkách z Bezdězu v Zápisníku ovšem nacházíme věty: „Za horami vycházelo slunce vzdálených světů; – naše zapadlo. Sám na noc v zříceninách.“ Již tedy druhý den muselo dojít k jisté úpravě plánu a do Mladé Boleslavi tehdy Mácha nedošel. (Zvláštní je i zmiňovaná samota. Plán obsahuje slovesa množného čísla a předpokládá se, že průvodcem na cestě byl Máchovi přítel Eduard Hindl. Kde byl tedy Hindl při setmění na Bezdězu? Čekal v hostinci pod hradním kopcem, do něhož směřuje Mácha v závěru později napsané povídky Večer na Bezdězu?) V seznamu Hradů spatřených nám také chybí hrad Veliš, který figuruje v plánu. Ale už tam byl uveden jako jakási alternativa, patrně na ni nedošlo. A konečně 25. 8. ve skutečnosti Mácha s Hindlem trávil čas posvícení v Radimi návštěvou těžce nemocného přítele Beneše. Plán šestého dne, východní cesta ke Dvoru Králové nad Labem, se tak patrně neuskutečnil. Zdá se, že od Jičína, resp. z Radimi se vydal Mácha k severu a přes Pecku a Vrchlabí vstoupil do Krkonoš.

Sněžné jámy, o nichž si Mácha vypsal, že vyvolávají pocity žalu, těžkomyslnosti a zoufalství, na rytině Antonína Karla Balzera z konce 18. století

Na hřebenech Krkonoš

Je až s podivem, jak strohá svědectví nám Mácha o cíli své cesty zanechal. Do Zápisníku si mezi kresby hradů včlenil kresbu panoramatu Krkonoš. V katalogu kreseb je u této poznamenáno: „Trasu cesty do Krkonoš neznáme, kresba horského pásma je jediným dokladem, že tam Mácha byl a zlezl řadu vrcholů.“ (B. Mráz) Nechme stranou otázku, jaký je to důkaz o zlezení vrcholů, a podívejme se na jiné místo Zápisníku, kde nacházíme pasáž: „Bradlec. Juristův spád. Kumburk. Křesání. Louč. Hory. Sněžka.“ Záznamy jsou mnohonásobněji stručnější, než bychom si přáli. Můžeme osamělý pojem Sněžka brát za důkaz jejího zlezení? Přesto je Máchův výstup na Sněžku obecně přijímaným faktem. Důkazem Máchovy přítomnosti v Krkonoších může být i Sabinou zaznamenaný rozhovor, v němž se Mácha podivuje různosti západů slunce na různých místech. Mimo jiné říká: „Pozoroval jsem večery v tom samém počasu na Bezdězu, v Hiršberku nad jezerem, a v Krkonoších, všady bylo jiné červeno i všady jiné barvy.“ Trasa se odvozuje hypoteticky z výpisků z průvodce, které si Mácha předem připravil. Postupně v nich figurují Černá hora (Zrcadlo), Studniční hora (vrch Nad Studnicí), Sněžka, Velký Šišák, Vysoké Kolo, Szrenica (Jíníno, Jínonoš), Lysá hora, Kotel, Kozlí hřbet či Kozí hřbety (Hřbet Heidelbergu). Při pohledu do mapy se nám vyjeví skutečně logická trasa výstupu na nejvyšší vršky Krkonoš a pěkný okruh po nich.

Jsou to jen útržky, a tak je nakonec jediným zachycením dojmů z nejvyšších míst naší země úvodní část povídky Pouť krkonošská, napsaná záhy po návratu z této cesty. V líčení krajiny snad cítíme přímý ozvuk putování po krkonošských horách. „Chýlilo se k večeru. Osamělý poutník kráčel stezkou ouzkou na rozlehlém temenu hor krkonošských pod vrcholem Sněžky. Hučel vítr, jako by Slezsko tajemnými slovy mluvilo k sestře české přes rozdělující je hradby.“ Dojem pustiny zesiluje konstatování, že „pták i zvěř míjí kraj tento, ani strom, ani květ nevzejde tuto“, a hynoucí motýl, kterého sem zanesly větry z nížin. „Dlouho tak stál jinoch zapomenutý, hledě v krajinu tichou; všecky hvězdy již slavily krásnou noc, on ještě dlel na osamělém skalísku; – bylo chladno, studený vítr skučel mezi horami a zdola hučely lesy a řeky pospíchající z pustých hor do krajin urodných…“

Text a ilustrace **Martin Štěpánek**

Drobné kamenné památky Přeloučska. Kříž ve Zdechovicích

On tady stojí. Položme si pár otázek: 1. Proč tady stojí? 2. Kdo ho nechal zhotovit? 3. Od kdy tady stojí? Mluvíme o křížích, kterých bývá v obcích, městech, krajině velké množství. Na předešlé otázky dokážeme většinou odpovědět. Na kříži nalezneme někdy odpovědi na otázku 2. a 3. Kdo ho nechal zhotovit? Odpověď bývá na soklu kříže, většinou kříž financovali obyvatelé té dané obce, nějaký mecenáš (statkář, rodina). Někdy je uveden i autor, tj. jméno kameníka, který kříž zhotovil. Od kdy tady stojí? Častěji najdeme pouze letopočet, někdy i přesné datum, tj. den a měsíc. A odpověď na první otázku? Můžeme se dohadovat – místo neštěstí, vděčnost za uzdravení, narození vytouženého potomka, místo pokání a modliteb a tak dále.

Západně od rybníku Pazderna, těsně před začátkem obce Zdechovice, si u suchého brodu pozorný pocestný nemůže nevšimnout masivního kamenného kříže. Je umístěný v ohrádce. Na soklu je víceméně čtvercový šestistupňový podstavec (první pohledový má půdorys 80x79 cm) s římsami. Na vrcholu díla je kříž s velkým ukřižovaným Kristem, nad kterým nechybí nápis „INRI“. Zajímavé je, že na památce není uvedena žádná datace, nápis či jiná výzdoba (s výjimkou čtyř obdélníků s vykrojenými rohy). Dílo je v relativně dobrém stavu.

Datace této památky je velmi nesnadná. Z literatury ani dostupných zdojů se autorům přesný rok vzniku díla vyčíst nepodařilo. Snad pouze slovutný kronikář Zdechovicka Jaroslav Skokan uvádí ve svém díle *Zdechovice-Chvaletice-Telčice* z 60. let 20. století, že *„dřevěný kříž stál na cestě ze Zdechovic do Trnávky; roku 1846 byl hr. Paarem nahrazen kovovým a později kamenným“*. Paarové vlastnili zdechovické panství do roku 1889, vznikl-li tedy kamenný kříž za jejich vlády, víme alespoň nejzazší možný letopočet (na mapě indikační skici stabilního katastru z doby před polovinou 19. století není na tomto místě doposud nic zakresleno). Zajímavostí je, že tento kříž se opakovaně objevuje jako geografický bod v před několika lety vydaném historickém románu *Chlebani* Jany Klimečkové (děj začíná zhruba v roce 1891). Za pomoc s přípravou článku děkují autoři Mgr. Martinu Štěpánkovi.

V současné době vídáme mnoho novodobých křížků u silnic, jsou to místa tragických událostí. V některý oblastech České republiky se potkáváme s novodobými kříži smírčího typu, většinou jsou to repliky v místech zcizených původních křížů, případně jubilejní věnované některým lidem a jejich významným jubileím (kulaté narozeniny lidí, kteří se křížům smírčího typu věnují).

Text+foto: **Jiří Rejl** *(kurziva)* a **Matěj Pešta**

Fotohádanka

Správná odpověď na říjnovou fotohádanku zněla: **„Na černobílé fotografii z konce 80. let 20. století vidíme rozestavěný objekt rozlučkové (smuteční obřadní) síně v blízkosti židovského hřbitova. Tento dům začal být budován v roce 1985 dle projektu Ing. arch. Lubomíra Drimla a měl zahrnovat obřadní síň s kůrem, zvoničkou, uměleckou vnitřní výzdobou, vazárnou květin a tak dále. V roce 1989 byl před dokončením (kolaudován byl 20. března tohoto roku), ale po tzv. sametové revoluci svému původnímu účelu nakonec nikdy nesloužil – začal být využíván k soukromému podnikání. Nese čp. 1453 a leží v Pardubické ulici.“**

V rámci losování se výherkyní stala **Libuše Machačová**, gratulujeme. V redakci Roštu je připravený malý dárek. Odpovědi na novou fotohádanku zasílejte na mail: **rost@mestoprelouc.cz** a děkujeme vám za přízeň.

Zlaté čepce a další součásti lidového kroje na Přeloučsku

Ve sbírkách přeloučského muzea se nachází poměrně početný soubor dokladů odívání našich předků zejména v 19. století (případně ještě z 18. století). Najdeme v něm různé čepce, náprsenky, šněrovačky, kabátky, šátky a další exponáty. Celkem jde téměř o 300 kusů. V dnešním článku se tedy pokusíme stručně podívat na téma lidový kroj na Přeloučsku.

Soudě dle literatury se zdá, že Přeloučsko nepatří mezi oblasti, ve které by se vyskytoval speciální lidový kroj. Náš region byl ovlivněn kroji ve středních Čechách a severovýchodních Čechách (okolí Hradce Králové). Tyto kroje si byly docela podobné. V polovině 19. století pro ně byly typické následující prvky: bílé vyšívání, hedvábné svrchní kusy ženského šatníku, tylové výšivky a zlaté čepce.

Oblečení bylo lněné. Z režného a bílého plátna se vyráběly košile, plátěnky (spodky), dlouhé haleny, plachetky (velké šátky o straně dlouhé až 100 cm) a loktuše (menší šátky). Z červeného kanafasu (jde o druh lidové tkaniny) byly sukně kanafasky, fěrtochy (jednoduché zástěry) a povlaky na peřiny. Máme také informace k obuvi – v létě se chodilo na boso, jen do města nosili naši předkové střevíce nebo boty. Ženy nosily šátky, muži klobouky a čepice, třeba moškvanku (vysokou čepici z kožešiny se třemi mašličkami po straně) nebo beranici, bohatí měli i vydru aksamitku (čepici z aksamitu ošitou vydří kožešinou). Ke kalhotám se uvádí, že v zimě muži nosili žluté koženky (šly pod kolena). Hodně se nosily také kožichy. Boty byly vysoké (německé či uherské). Na krku nosili muži šátky. Ženy nosily jinak šněrovačky – to byl vrchní oděv sloužící ke stáhnutí ženského hrudníku a pasu pomocí šněrování, cílem bylo zvýraznit útlý pas. Na venkově však tento oděv nebyl tak těsný, jelikož ženy v tomto oděvu musely pracovat. Dále oblékaly živůtky s rukávy (svrchní část oděvu kryjící a formující hrudník), na krku mívaly šátky. Také mohly nosit čepce zvané holubinky (přesněji řečeno to jsou plátěné úvazy k ženskému čepečku formované do vyduté mašle). Při křtech měly děti ozdobné čepečky zvané karkulky (opět zlaté či stříbrné).

Specialitou východních Čech (a tedy i Přeloučska), která se nikde jinde příliš nevyskytuje, jsou zlaté nebo stříbrné čepce. V roce 2015 tyto čepce ze sbírek přeloučského muzea zkoumala badatelka Lenka Mroviecová, dovolíme si zde z její seminární práce uvést některé informace.

Většinou si vdané ženy zakrývaly vlasy vlněnými šátky nebo čepci z bílého plátna. Při slavnostních příležitostech ale nosily zlaté nebo stříbrné čepce. Jako zlaté jsou označovány proto, že mají ruční či strojovou výšivku kovovou nití – dracounem (technika se označuje jako krumplování). Zlaté čepce se nosily už v 16. století, ale na vrcholu oblíbenosti byly v 18. století a 1. polovině 19. století. Nosily je spíše bohatší ženy (selky, mlynářky či statkářky) a to k takovým příležitostem, jako byly poutě, masopusty či svatby. Čepce přežily dokonce ústup krojů po polovině 19. století a mohly být kombinovány s městským šatem. Nakonec se ale těsně před rokem 1900 staly historickým kouskem v šatníku.

Užívaly se dva typy střihů – dýnkový a půlkový. První jmenovaný byl u nás typičtější, název má podle dýnka (zadní části čepce). Čepce se šily z bílé, béžové nebo růžové jemné látky, jako podšívka posloužilo hrubší plátno. Po ušití se čepec namočil do hustého syrového škrobu a ještě mokrý se napnul na dřevěnou kouli (palici) ve tvaru hlavy. Zde se nechal zaschnout a poté se skleněným hladítkem vyhladil. Tuhost se pak zdůraznila ještě vyšíváním kovovou nití, neboli dracounem. Čepce se zprvu vyráběly doma, později je bylo možné i zakoupit (více si ale hospodyně cenily těch z domácí produkce).

Krumplování (vyšívání) bylo více typů. Často se kovová nit pokládala přímo na tkaninu čepce, čímž vznikala plochá výšivka. Případně (a v našem regionu častěji) šlo užít výšivku reliéfní, kdy se vlákno kladlo přes papírovou, látkovou či vatovou podložku a tenkou hedvábnou nití se přichytilo. Tím se docílilo polstrovaného efektu, kdy výšivka vystupovala vysoko do prostoru. Zlatá nit mohla být doplněna ještě sametem. Dále bylo možné čepce zdobit ještě barevnými kamínky, přesněji řečeno broušenými sklíčky, či zlatavými flitry. Na dolní okraj čepce se našívaly ještě hedvábné stuhy.

Péče o tyto čepce byla poměrně komplikovaná – nebylo možné je namočit a prát. Zčernalá výšivka se tak aspoň očistila kartáčkem s mýdlem. Mohla se také odpárat a vyprat spodní podšívka. Tyto práce většinou nevykonávaly majitelky čepců, ale odbornice (tzv. stavečky). Aby ženy zabránily umaštění čepců, nosily pod nimi ještě malé bílé čepečky.

Ve sbírkách přeloučského muzea máme čtyři čepce, které lze označit jako zlaté. Do sbírek přibyly postupně zřejmě ještě v první polovině 20. století a již tehdy musely být zhruba 100 let staré. Z přírůstkové knihy zjišťujeme, že jeden věnoval pan Voženílek z Chrtníků, další pouze „zapůjčil" pan Petráň ze Svinčan, následující daroval pan řídící Voříšek z Přelouče a u posledního dárce není uveden. Lze předpokládat, že v obcích, odkud pocházel dárce, byly čepce také nošeny. Na fotografii (autorem je Igor Sviridov) přikládáme přeloučský zlatý čepec, u kterého dokonce víme, že do sbírek přibyl v roce 1928. V průměru má asi 18 cm.

Literatura:

LANGHAMMEROVÁ, Jiřina. *Lidové kroje z České republiky.* Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2001. 262 s.

MROVIECOVÁ, Lenka. *Pardubické zlaté čepce vdaných žen.* Škola folklorních tradic. Seminární práce, 2015. Nestr.

ROSŮLEK, František Karel. *Pardubicko, Holicko, Přeloučsko. Díl druhý. Lid, jeho kulturní život a práce. Část první.* [Pardubice]: F. K. Rosůlek, 1903. 328 s.

STRÁNSKÁ, Drahomíra. *Lidové kroje v Československu. Díl I, Čechy.* Praha: J. Otto, [1949]. 277 s.

VONDRUŠKOVÁ, Alena. *Jařmo, parkán, trdlice, aneb, Výkladový slovník historických pojmů, které upadají v zapomnění.* Praha: Grada, 2011. 199 s.

Mgr. Matěj Pešta,
správce muzejních sbírek
města Přelouče, KICMP
muzeum@kicmp.cz

Program hokejbalu v našem areálu na měsíc listopad!

Muži: 2. liga – východ

NE	**5. 11.**	HC Jestřábi – TJ Sršni Svitavy	16:00 h
NE	**12. 11.**	HC Jestřábi – SK Prachovice	16:00 h
NE	**26. 11.**	HC Jestřábi – HBC Chlumec n/C	16:00 h

SŽ: Liga SŽ – východ

SO	**4. 11.**	HC Jestřábi – TJ Sršni Svitavy	14:00 h
SO	**11. 11.**	HC Jestřábi – HBC Hradec Králové	14:00 h
SO	**25. 11.**	HC Jestřábi – SK Hokejbal Letohrad	14:00 h

MŽ: Přebor VČ

NE	**5. 11.**	Přelouč	9:00 h

Přípravka: Přebor VČ

SO	**4. 11.**	Přelouč	9:00 h
SO	**25. 11.**	Přelouč	9:00 h

Výsledkový servis

Muži:

HC Jestřábi Přelouč – HBC Pardubice „B"
5:4ss (3:1, 1:2, 0:1 – 0:0)
G+A: Příhoda (Horák, Hejhal), Příhoda (Svoboda), Mrkvička (Čermák, Vorba), Příhoda (Hejhal, Slanina), Kazimír D.

HBC Chlumec n/C – HC Jestřábi Přelouč
4:1 (0:1, 1:0, 3:0)
G+A: Čermák (Mrkvička)

HBC Svítkov Stars Pce „B" – HC Jestřábi Přelouč
2:4 (1:1, 0:0, 1:3)
G+A: Kazimír D., Svoboda (Vorba, Kopa), Šmíd (Svoboda, Kopa), Svoboda (Čermák, Slanina)

HC Jestřábi Přelouč – HBC Hradec Králové „B"
5:0 (3:0, 0:0, 2:0)
G+A: Čermák (Svoboda), Šmíd (Příhoda), Dostál (Kopa, Svoboda), Lauryn, Čermák (Dostál)

HC Jestřábi Přelouč – SK Hokejbal Letohrad „B"
3:0 (1:0, 2:0, 0:0)
G+A: Šmíd (Hejhal), Čermák (Dostál, Svoboda), Příhoda

Tabulka 2. ligy – východ:

1.	**HC Jestřábi Přelouč**	**6**	**4**	**1**	**0**	**1**	**23:14**	**14**
2.	SK Prachovice	5	4	0	0	1	26:18	12
3.	SK Hokejbal Letohrad B	6	3	1	0	2	24:23	11
4.	Ježci Heřmanův Městec B	6	3	0	0	3	23:21	9
5.	HBC Hradec Králové 1988 B	6	3	0	0	3	22:21	9
6.	HBC Pardubice B	5	2	0	1	2	25:24	7
7.	TJ Sršni Svitavy	5	2	0	1	2	26:26	7
8.	HBC Svítkov Stars Pardubice B	7	2	0	0	5	25:34	6
9.	HbC Chlumec nad Cidlinou	6	1	0	0	5	18:31	3

SŽ:

HC Jestřábi Přelouč – Ježci Heřmanův Městec
1:13 (0:2, 0:7, 1:4)
G+A: Kaderová (Král)

HBC Svítkov Stars Pce – HC Jestřábi Přelouč
9:0 (2:0, 6:0, 1:0)

HC Jestřábi Přelouč – HBC Pardubice (modrá)
1:16 (0:5, 0:4, 1:7)
G+A: Tesař (Kaderová)

HC Jestřábi Přelouč – HBC Pardubice (bílá)
1:6 (0:2, 0:1, 1:3)
G+A: Tesař

HC Jestřábi Přelouč

MŽ:

- HBC Pce (bílá) 0:7
- Ježci Heřmanův Městec 1:6
- HBC Liberec 6:1
- HBC Hradec Králové 1988 4:3
- HBC Liberec 5:1
- HBC Pardubice (modrá) 5:1
- Ježci Heřmanův Městec 5:0

Přípravka:

HC Jestřábi Přelouč

- HBC Svítkov Stars Pce (bílá) 1:11
- HBC Svítkov Stars Pce (černá) 0:7
- Ježci Heřmanův Městec 0:8
- HBC Pardubice 0:4
- HBC Pardubice (bílá) 5:2
- SK Hokejbal Letohrad 8:6
- Ježci Heřmanův Městec 3:3
- HBC Pardubice (modrá) 3:0

Mikropřípravka:

HC Jestřábi Přelouč

- HBC Svítkov Stars Pce 0:9
- Ježci Heřmanův Městec 1:5
- HBC Pardubice (bílá) 0:2
- HBC Prdubice (modrá) 3:2

Více sledujte na www.hcjestrabi.cz.

Pod basketbalovými koši...

... výsledky zápasů, které se odehrály v září a říjnu (do uzávěrky Roštu)

ŽENY:

Sokol Hradec Králové – BK Přelouč	61 : 45 (32:23)
TJ Sokol Stěžery – BK Přelouč	51 : 84 (25:40)

MUŽI A:

TJ Jiskra Heřmanův Městec – BK Přelouč	68 : 85 (32:51)
BK Přelouč – TJ Sokol BK Chrudim	73 : 116 (42:55)
BK Přelouč – TJ Jiskra Havlíčkův Brod	67 : 84 (37:38)
TJ Tesla Pardubice – BK Přelouč	95 : 65 (49:37)
Draci Vysoké Mýto – BK Přelouč	104 : 60 (53:28)

MUŽI B:

TJ Sokol Pardubice – BK Přelouč	102 : 62 (58:35)
TJ Sokol BK Chrudim B – BK Přelouč	102 : 35 (52:16)

KADETI U17:

BK Přelouč – BC Kolín	72 : 76 (40:42)
BK Ústí n. Orlicí – BK Přelouč	68 : 27 (38:20)
BK Ústí n. Orlicí – BK Přelouč	78 : 35 (34:21)
BK Přelouč – SŠB Pardubice B	109 : 35 (75:15)
BK Přelouč – SŠB Pardubice B	106 : 39 (68:13)

STARŠÍ MINIŽÁCI U 13:

BK VIVIDBOOKS Pardubice – BK Přelouč	54 : 51 (26:23)
BK VIVIDBOOKS Pardubice – BK Přelouč	51 : 63 (27:30)
BK Přelouč – Sokol Hradec Králové	40 : 74 (16:41)
BK Přelouč – Sokol Hradec Králové	45 : 65 (17:36)

MLADŠÍ MINIŽÁCI U 12:

Královští Sokoli – BK Přelouč	89 : 25 (47:12)
Královští Sokoli – BK Přelouč	99 : 18 (57: 6)

Domácí zápasy v listopadu:

4. 11. – Muži A
5. 11. – Muži A
11. 11. – Starší minižáci U 13
18. 11. – Kadeti U 17
18. 11. – Mladší minižáci U 12
25. 11. – Muži B
2. 12. – Ženy
2. 12. – Starší minižáci U 13

Na zápasy do přeloučské haly jste všichni srdečně zváni, přijďte naše hráčky a hráče povzbudit!!!

D. Rambousková

DOPLŇOVAČKA 2023

na téma „Slavní přeloučští rodáci a obyvatelé“

Tajenka říjnové doplňovačky:

Jiří Novák (1922–2010),

V objektu někdejšího Železoprůmyslu se narodil a velmi krátce žil významný sochař a restaurátor Jiří Novák. Podílel se na výstavě EXPO 58. Vytvořil řadu kovových plastik umístěných ve veřejném prostoru, zejména v Praze. Je také autorem kopie jednoho z barokních sousoší na Karlově mostě v Praze či plastického loga na budově České televize na Kavčích horách.

(čerpáno z brožury sepsané M. Peštou Slavní přeloučští rodáci a obyvatelé – 20. století)

V rámci losování se výherkyní stala **Eva Měcháčková**, gratulujeme. V redakci Roštu je připravený malý dárek. Nové odpovědi zasílejte jako vždy do redakce Roštu na mail: **rost@mestoprelouc.cz**.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
K	P	K	P	K	P	K	P	K	P	K
Y	A	Y	A	Y	A	Y	A	Y	A	Y

DOPLŇOVAČKA – Slavný přeloučský...

1. Nejrozšířenější nerosty. – **2.** Štěpinka dřeva (při řezání). – **3.** Okrouhlé doliny. – **4.** Náhorní louka (nářečně). – **5.** Zdravotnické budovy. – **6.** Ohava. – **7.** Klapáče (valašsky). – **8.** Alkoholička. – **9.** Kraje. – **10.** Pohádková postava. – **11.** Část stromu.

Program kina listopad 2023

Kulturní a informační centrum města Přelouče Městské kino, Pardubická 687, telefon 773 533 999

www.ksmp.cz/kino/program/

29. 11. Středa 19:30 107 min.

JEJÍ TĚLO

ČR,Slovensko: Film podle skutečného a neuvěřitelného životního příběhu Andrey Absolonové (Natalia Germani). Úspěšná sportovkyně, reprezentantka a členka olympijského družstva se po zranění obratle a vynuceném konci sportovní kariéry stala úspěšnou a známou pornoherečkou.

V kinech od: 11/2023 140 Kč mluveno česky mládeži do 18 let nepřístupný

30. 11. Čtvrtek 19:30 98 min.

TANCUJ MATYLDO

ČR-komedie: V příběhu inspirovaném skutečnou událostí žije uzavřený Karel (Karel Roden) ve světě řádu a striktních pravidel, ve kterém nezbývá mnoho místa pro empatii. Svou extrovertní a bohémskou matku Matyldu (Regina Rázlová), bývalou barovou zpěvačku, navštěvuje víceméně z povinnosti. Matylda přijde nečekaně o byt a Karlovi nezbyde než ji vzít k sobě. Jejich soužití je ale pro něj katastrofou...

V kinech od: 11/2023 130 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

KŘÍŽOVKY 2023 NA TÉMA „SLAVNÉ ČESKÉ KOMEDIE“

Správné znění říjnové křížovky bylo: Což takhle dát si špenát. V rámci losování se výhercem stal **Vladimír Meduna**, gratulujeme. Malý dárek je připravený v redakci Roštu. Všem děkujeme za přízeň a těšíme se na vaše nové odpovědi, které zasílejte na mail: **rost@mestoprelouc.cz** nebo volejte na telefon **466 094 103.**

	ZBAVOVATI ZRAKU	STOVKY SLOUPEČKŮ	HLE (NÁŘ.)	BEDUÍNSKÝ PLÁŠŤ	JEDNOTKA ELEKTRICKÉHO NAPĚTÍ	TVŮRCE KNIHY		UMĚLEC	PRACOVAT S PLUHEM	BOXERSKÝ ÚDER	ZNAČKA ASTATU	BÍLÝ OŘEŠÁK	UKOUTI	SOLMIZAČNÍ SLABIKA	SOUHLAS
OSLAVOVÁNÍ							DVA PTÁCI								
Začátek tajenky							MILOSTNÁ SKLADBA								
POPĚVEK			ŽENSKÝ HLAS / ŽENSKÉ JMÉNO				KRYSA (ANGL.) / KOLEM (KNIŽ.)				KRUH / ZNAČKA SODÍKU				
STARÁ INDICKÁ ČÍSLOVKA				MILOSTNĚ TOUŽIT / JMÉNO JANŽUROVÉ						FÁZE MĚSÍCE / LÁTKA K VYŠÍVÁNÍ				NÁČINÍ NA METENÍ	MILENEC (ZAST.)
PRAVOSLAVNÍ DUCHOVNÍ					CIKÁN / OSOBNÍ ZÁJMENO				PLACHETNICE / MUŽSKÉ JMÉNO						
TĚŽKÝ KOV						PERUÁN. MĚSTO / TAM (BÁSN.)					ČÁST MOLEKULY / POSYPAT OSIVEM				
ČÁST AUTA							BIOGRAF / 5					JM. SKLAD. KREJČÍHO / DŘÍVĚJŠÍ OBCHOD			
ZESÍLENÝ ZÁPOR				PLACHTA ZADNÍHO STĚHU / 0,01 ha				POTŘEBY KOVBOJŮ / BAŽE					ZKR. TELEV. NOVIN / INICIÁLY MENŠÍKA		
JMÉNO ZPĚVÁČKY ELEFTERIADU					Konec tajenky										
ZNAČKA AVIVÁŽE					DVĚ DOMÁCÍ MUŽSKÁ JMÉNA									AAP, ABA, EKA, EROTIKON, HIKORA, IŠA, KARAKA, RAT	

VŠECHNY TAJENKY (KŘÍŽOVKA, DOPLŇOVAČKA, FOTOHÁDANKA) HLÁSIT DO 15. 11. 2023!

Přeloučský Rošt – měsíčník, periodický tisk územního samosprávného celku, evidenční číslo MK ČR E 11513, číslo 11 – 3. listopadu 2023. Vydává: Město Přelouč, Československé armády 1665, 535 33 Přelouč, IČO 00274101. Šéfredaktorka Marcela Gryčová. Sídlo redakce: MěÚ Přelouč, Československé armády 1665, 535 33 Přelouč, tel.: 466 094 103, fax: 466 094 104, e-mail: rost@mestoprelouc.cz, podávání novinových zásilek povoleno OdSP Pardubice č.j. 1344/92-PP/1 ze dne 6. 5. 1992. Vytiskl TNM Print s.r.o. Poděbrady, počet výtisků 1000. Redakce neodpovídá za obsah příspěvků poskytnutých čtenáři a inzerenty. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky zkracovat bez souhlasu autora. Uzávěrka příštího čísla je **15. 11. 2023**.

Program kina listopad 2023

Kulturní a informační centrum města Přelouče Městské kino, Pardubická 687, telefon 773 533 999

www.ksmp.cz/kino/program/

3. 11. Pátek 19:30 110 min.

TEREZÍN: LÁSKA ZA ZDÍ

ČR,Itálie-drama: Československo 1942. Italský klarinetista Antonio a jeho snoubenka, virtuózní houslistka Martina jsou deportováni do Terezína, kde se jejich milostný příběh prolíná s životními osudy dalších židovských umělců a intelektuálů. Společná vášeň k umění, které pro terezínské umělce znamenalo jedinou formu svobody a vzdoru, dala vzniknout stovkám hudebních děl, na jejichž vrcholu stojí dětská opera Brundibár hudebního skladatele Hanse Krásy.

V kinech od: 11/2023 130 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

8. 11. Středa 19:30 135 min.

BRATŘI

ČR, Slovensko-drama, historický: Film Bratři vypráví jeden z největších příběhů studené války o odbojové skupině bratrů Josefa (Oskar Hes) a Ctirada Mašínových (Jan Nedbal). Rodina Mašínových se v komunisty ovládaném Československu stává terčem pronásledování a bratři věří, že po vzoru otce, hrdiny protinacistického odboje, lze proti diktatuře bojovat jedině se zbraní v ruce.

V kinech od: 10/2023 150 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

9. 11. Čtvrtek 19:30 90 min.

JAK PŘEŽÍT SVÉHO MUŽE

ČR-komedie, romantický: Mladá herečka Lucie (Jana Bernášková) se po mateřské dovolené snaží vrátit do práce, ale setkává se s klasickými starostmi svobodných matek a současně se zamotává do bláznivých situací při hledání nové lásky. Hlavní hrdinku na její nelehké životní cestě doprovázejí její extrovertní potrhlé kamarádky (Iva Pazderková, Mahulena Bočanová, Pavla Dostálová) a její zhmotnělý vnitřní hlas Šedivka (Ivana Chýlková), se kterou má velmi komplikovaný vztah.

V kinech od: 11/2023 140 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

10. 11. Pátek 19:30 105 min.

MARVELS

USA-akční, Sci-Fi: Carol Danvers (Brie Larson), známá také jako Captain Marvel, získala zpátky svou identitu, kterou jí vzali kreejští tyrani, a pomstila se Nejvyšší inteligenci. Když ji povinnosti zavedou k anonymní červí díře spojované s kreejským revolucionářem, padá na ni kvůli nečekaným okolnostem tíha celého destabilizovaného vesmíru.

11/2015 140 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

11. 11. Sobota 19:30 90 min.

JAK PŘEŽÍT SVÉHO MUŽE

ČR-komedie, romantický: Mladá herečka Lucie (Jana Bernášková) se po mateřské dovolené snaží vrátit do práce, ale setkává se s klasickými starostmi svobodných matek a současně se zamotává do bláznivých situací při hledání nové lásky. Hlavní hrdinku na její nelehké životní cestě doprovázejí její extrovertní potrhlé kamarádky (Iva Pazderková, Mahulena Bočanová, Pavla Dostálová) a její zhmotnělý vnitřní hlas Šedivka (Ivana Chýlková), se kterou má velmi komplikovaný vztah.

V kinech od: 11/2023 140 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

15. 11. Středa 19:30 90 min.

JAK PŘEŽÍT SVÉHO MUŽE

ČR-komedie, romantický: Mladá herečka Lucie (Jana Bernášková) se po mateřské dovolené snaží vrátit do práce, ale setkává se s klasickými starostmi svobodných matek a současně se zamotává do bláznivých situací při hledání nové lásky. Hlavní hrdinku na její nelehké životní cestě doprovázejí její extrovertní potrhlé kamarádky (Iva Pazderková, Mahulena Bočanová, Pavla Dostálová) a její zhmotnělý vnitřní hlas Šedivka (Ivana Chýlková), se kterou má velmi komplikovaný vztah.

V kinech od: 11/2023 140 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

17. 11. Pátek 19:30 107 min.

JEJÍ TĚLO

ČR,Slovensko-drama: Film inspirovaný skutečným a neuvěřitelným životním příběhem Andrey Absolonové. Úspěšná sportovkyně a členka olympijského družstva se po zranění obratle a vynuceném konci sportovní kariéry stala úspěšnou a známou pornoherečkou s přezdívkou Lea De Mae. V hlavní roli filmu Její tělo exceluje Natália Germáni.

V kinech od: 11/2023 140 Kč mluveno česky mládeži do 18 let nepřístupný

18. 11. Sobota 19:30 105 min.

MARVELS

USA-akční, Sci-Fi: Carol Danvers (Brie Larson), známá také jako Captain Marvel, získala zpátky svou identitu, kterou jí vzali kreejští tyrani, a pomstila se Nejvyšší inteligenci. Když ji povinnosti zavedou k anonymní červí díře spojované s kreejským revolucionářem, padá na ni kvůli nečekaným okolnostem tíha celého destabilizovaného vesmíru.

V kinech od: 11/2023 140 Kč mluveno česky mládeži do 12 let nevhodný

19. 11. Neděle 16:00 93 min.

TLAPKOVÁ PATROLA VE VELKOFILMU

USA, Kanada-animovaný, rodinný: Když se přímo na Adventure City zřítí magický meteorit, získají pejsci z Tlapkové patroly superschopnosti, které je promění v mocné tlapky! Například nejmenší člence týmu, Skye, se díky novým schopnostem splní velký sen. Vše se ovšem zásadně zvrtne, když se zlému bývalému starostovi Humdingerovi podaří utéct z vězení...

V kinech od: 9/2023 140 Kč mluveno česky mládeži přístupný

22. 11. Středa 19:30 88 min.

MOC

ČR,Slovensko-drama: Ministři zahraničních věcí dvou sousedících zemí střední Evropy se potkají při neformálním lovu v pohraničním regionu Slovenska. Po nešťastném výstřelu ministra Bergera (Jan Kačer) zahyne mladý chlapec, který na lovu pomáhal. Jelikož je Berger horkým kandidátem na post strategického komisaře Unie pro vodu, média se okamžitě začnou o případ zajímat. Tajné služby pověří agenta Steinera (Szabolcs Hajdu), aby se pokusil skandál ututlat...

V kinech od: 11/2023 110 Kč mládeži do 15 let nepřístupný

23. 11. Čtvrtek 19:30 151 min.

NAPOLEON

USA, VB-historický, životopisný, drama: Epické drama zachycuje život francouzského císaře Napoleona Bonaparte, jeho vzestup k moci a vztah k životní lásce Josephine, a ukazuje jeho vizionářské vojenské a politické taktiky na pozadí nejdynamičtějších bitevních scén jaké kdy byly natočeny...

V kinech od: 11/2023 150 Kč mládeži do 15 let nepřístupný

24. 11. Pátek 19:00 154 min.

TAJEMSTVÍ A SMYSL ŽIVOTA

ČR-drama, dokument: Co je smyslem života? Co je láska, humor, strach a smrt? Je všechno jen sen? Kdo jsme a kam směřujeme? Probudíme se, vzpomeneme si? Na tyto a další otázky se snaží nalézt odpověď celovečerní film Petra Vachlera s názvem Tajemství a smysl života.

V kinech od: 11/2023 150 Kč mluveno česky mládeži přístupný

25. 11. Sobota 19:30 157 min.

HUNGER GAMES: BALADA O PTÁCÍCH A HADECH

USA-akční: Začínají desáté Hladové hry. Osmnáctiletý Coriolanus Snow čeká jen na to, jak v nich zazáří. Tentokrát jako mentor jednoho z vyvolených. Tvrdě dřel, aby dokázal naplno využít svůj šarm, znalosti a dovednosti, které mohou dovést vyvoleného k vítězství. Bohužel, štěstěna mu není nakloněna. Dostal ponižující úkol. Trénovat největšího outsidera, dívčí zástupkyni chudého dvanáctého kraje Lucy Gray. V aréně bude probíhat boj na život a na smrt...

V kinech od: 11/2023 140 Kč mládeži do 12 let nevhodný

26. 11. Neděle 16:00 91 min.

TROLLOVÉ 3

USA-animovaný, rodinný: Trollové 3 jsou další velkou trollí hudební jízdou, během níž Poppy zjistí, že její partner Větvík má tajnou minulost. Býval totiž spolu se svými čtyřmi bratry součástí populární chlapecké skupiny BroZone, která se ale rozpadla, když byl ještě dítě. Od té chvíle své bratry neviděl. Změna přichází, když jeho hudebně nejnadanějšího bratra unesou dva hudební padouši.

V kinech od: 11/2023 150 Kč mluveno česky mládeži přístupný

Příští číslo Roštu vyjde v pátek 1. 12. 2023.

Pokračování programu na předposlední straně.